

REVISTA

CATALUNYA₂₃₄

X^a ÈPOCA

ÒRGAN D'EXPRESSION DE LA CGT DE CATALUNYA

JULIOL-AGOST

A REDÓS DEL FOC D'EN SALVAT

Redacció

«La poesia és una arma carregada de futur», ens deia Gabriel Celaya, i nosaltres pensem el mateix; per això hem decidit posar en el focus en aquest número del *Catalunya* al nostre poeta del poble, l'home entusiasta, poeta de la divina acràcia, Joan Salvat Papasseit.

Aquest estiu, el dia 7 d'agost, es commemora just un segle des que ens va deixar i per això l'hem volgut recordar i homenajar. Ho fem de la mà del Ferran Aisa, comissari de l'Any Salvat-Papasseit; de Jordi Martí Font, editor de l'obra completa del poeta; i de la Montse González Papiol, autora de la il·lustració de la portada.

No hem volgut deixar sol en Salvat-Papasseit en les pàgines d'aquest Catalunya, i

altres artistes l'acompanyen. A les pàgines de sindicalisme se'ns presenta el Sindicat d'espectacles, arts gràfiques, audiovisuals i paper (SEGAP); a les pàgines de cultura us parlem d'una artista coetània de Salvat, Suzanne Valadon; i a la contraportada xerrem amb un artista de sabates grosses i nas vermell, l'Iván Prado, un pallaso en rebel·lia. En tots ells l'art es trenca a la vida, al vitalisme i la rebel·lia.

A les pàgines centrals parlem amb una altra ànima rebel: el Fonsi Loaiza, que està entestat en fer periodisme i no relacions públiques, i ho fa força sol en aquest país de tertulians titelles. Ho fa encarant-se amb els poderosos, i en pateix les conseqüències per via judicial o directament dels feixistes, com en la Feria del Libro de Madrid fa uns dies.

Aquest número ens dona a conèixer també la situació laboral a universitats o al món del lleure i ens posa al dia de vagues llargues que estan portant a terme diverses seccions sindicals de la CGT; ens aporta un parell d'articles dels pensionistes, perquè la jubilació no ens fa deixar de ser classe treballadora; hi trobem un article de l'Àlex Tisminetzky sobre la

Sentència del TJUE que ha declarat que és discriminatori acomiadar els treballadors que tenen reconeguda una invalidesa total; un article sobre neurodrets; coneixerem la posada en escena de la violència masclista de «la manada» al teatre (La Jauria) i al cinema (No estás sola); l'Adriana Rubio, de Mal d'Escola, ens acosta el concepte d'atenció creadora de Simon Weil; a les pàgines d'Internacional visitem el Sahara; des de Dones Llibertàries ens expliquen una mica més qui són arran d'una Trobada estatal; seguim consumint píndoles de Prevenció de Riscos Laborals amb perspectiva de gènere; a Opinió donem veu al Vicenç Pujals —la veu d'algú que obre les portes del seu sindicat i parla cada setmana amb un munt d'afiliats i treballadors—, i al Dani Pardo, de l'Assemblea de Barris pel Decreixement Turístic. I alguna coseta més.

Com en Salvat, nosaltres sabem què és guardar fusta al moll. Per això acostem les nostres mans balbes a redós del seu foc, units en la intempèrie.

No volem acabar aquesta editorial sense enviar una forta abraçada a les 6 de la Suïza. No esteu soles companyes!

CRÈDITS

Edició i coordinació:
R. Massana

Disseny i maquetació:
Jordi Arques

Portada:
Montse González Papiol

Han escrit en aquest número:
Jordi Martí Font, Ferran Aisa, SEGAP CGT Barcelona, Laura Gené, Frank Smith i CGT UOC, Àlex Tisminetzki, Vicenç Pujals, Dani Pardo, Avi de la Kabra, Rosalia Molina, Grup de Treball PRL-Gènere, Custòdia Villalobos, Alicia Ruiz, Coordinadora de Pensionistes i Jubilades i jubilats de la CGT de Catalunya, Adriana Rubio, Roger Gras, R. Massana, i l'article *La vaga* de Joan Salvat-Papasseit

Il·lustracions i fotografies:
Jordi Arques, Mariano Foix, SEGAP BCN, Violet Avocado, EFA, listocomics.com, Roger Peláez, Jordi Soteras

Els textos són responsabilitat únicament dels seus autors. No compartim necessàriament les opinions que s'hi expressen.

Contacte:
catalunyacgt@spcgtcatalunya.cat

ON ENS TROBEM

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya
c/ Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona
spccc@spcgtcatalunya.cat
Tel. 935120481

Federacions sectorials
Federació d'Administració Pública de Catalunya – FAPC
Federació de Banca, Estalvi, Assegurances, Entitats de Crèdit i Oficines i Despatxos de Catalunya – FESIBAC Catalunya
Federació d'Ensenyament de Catalunya – FEC
Federació del Metall de Catalunya – FEMEC
Federació Catalana d'Indústries Químiques i afins – FCIQ
Federació de Sanitat de Catalunya – FESAN Catalunya

Federacions locals
Federació Local de Barcelona
C/ Pare Lainez 18-24. 08025. Barcelona
Tel. 933103362
Federació Local de Viladecans—Baix Llobregat
c/ de la Muntanya, 16
08840 Viladecans
Tel. 936590814 / 610 072 649
Federació Local de Castellar del Vallès
c/ Els Pedrissos 9 bis
08211 Castellar del Vallès
Tel. 937142121 Fax 937142121
Federació Local de Manresa
c/ Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
Tel. 938747260 / 698 47 29 30
Federació Local de Rubí
c/ Colom 3-5
08191 Rubí
Tel. 936638846
Federació Local de Sabadell
C/ Rosselló, 10
08207 Sabadell
Tel. 937450197 / 670 648 390
Federació Local de Sallent
Pça Josep Anselm Clave nº7
Tel. 938370724
Federació Local de Terrassa
c/Ramon Llull 130-136 08228 Terrassa
Tel. 930 37 86 91 / 601 466 755
Federació Local de Tarragona
Pça. Imperial Tarraco 1 Edifici 2, 3a
43005. Taragona
Tel. 977242580

Federacions comarcals
Federació Comarcal Barcelonès Nord
Carrer de la Conquesta 119, local.
08912 Badalona.
Tel. 640150203

Federació Intercomarcal Alt Camp i Conca de Barberà
Carrer de la Zeta n. 6 (entrada per la Plaça)
43800 Valls

Federació Intercomarcal del Baix Camp-Priorat
Pça de les Oques, 8, 1r, despatx D
43202 Reus
Pça de la Llanterna
43740 Móra d'Ebre

Federació Comarcal del Baix Llobregat
Adreça: Carretera d'Esplugues 46
08940 Cornellà de Llobregat
Tel. 93 377 91 63

Federació Comarcal del Baix Penedès
c/ Nord 11-13, 3r 43700 El Vendrell
Tel. 977660932

Federació Comarcal del Berguedà
Plaça Europa, 5 baixos
08600 Berga
Tel. 640 932 405

Federació Intercomarcal del Garraf-Alt Penedès
c/ Lepant 23, baixos esquerra
08800 Vilanova i la Geltrú
Tel. 938934261

Federació Intercomarcal de Girona
Av. Sant Narcís 28, entr. 2a
17005 Girona
Tel. 972231034

Federació Comarcal de L'Anoia
Adreça: C/ Clavells 11
08700 Igualada
Tel. 938042985

Federació Intercomarcal de Ponent (Lleida)
Avinguda Prat de la Riba, 7, 1r
25006 Lleida
Tel. 973275357 / 680 18 67 05

Urgell-Segarra
Avinguda catalunya 66, Baixos
25300 Tàrraga
Tel. 873494679 / 640051696

Federació Comarcal del Maresme
Av. Lluís Companys, 45
08302 Mataró
Tel. 640629438 / 937908261

Federació Comarcal d'Osona
C/ Virrei Avilés 15 entlo 2ª
08500 Vic
Tel. 622 09 83 24

Federació Intercomarcal de Terres de l'Ebre
Avinguda Remolins 34-36 Baixos,
43520 Tortosa
Tel. 877915591 / 684418986 (Whatsapp)
Federació Comarcal del Vallès Oriental
Ronda de Oriente 6 08100 Mollet del Vallès
Tel. 935931545 / 600 375 500

SUMARI

Editorial	A redós del foc d'en Salvat	2
En el focus	Joan Salvat-Papasseit 'poetaanarquistacatalà'	3
	El far de l'avantguarda	4
	La vaga	7
Sindicalisme	El nostre sindicat SEGAP Barcelona	8
	Guia d'autodefensa per a casals d'estiu	10
	Breus sindicals	11
	Universitat, treball precari i falsos autònoms	12
Documents	la invalidesa no és causa d'una extinció de la relació laboral	14
L'Entrevista	Fonsi Loaiza	16
Opinió	La por	18
	Turisme massiu vs barris: una tensió constant	19
Social	Neurodrets	20
Les nostres veus llibertàries i feministes	Dones llibertàries	22
	Píndoles PRL	23
Internacional	La vida als campaments sahraus	24
Pensionistes	Per què ens mobilitzem i què defensem les i els pensionistes	26
	Trobada de plataformes de pensionistes i sindicats	27
Dinamita de cervell	No estem soles	28
	Mal d'escola Latència creadora	29
Cultura		30
Humor		31
En les meves sabates	Iván Prado	32

Joan Salvat-Papasseit

‘POETA ANARQUISTACATALÀ’

Jordi Martí Font

Un dels motors de l'auge de l'extrema dreta a nivell europeu i mundial ha estat, sense cap mena de dubte, un combat cultural que en molts aspectes han guanyat. A vegades, perquè les esquerres no han plantat cara i han permès que els seus discursos ideològics amaressin àmplies capes de la societat, majoritàriament joves, i en altres ocasions perquè la radicalitat dels seus plantejaments provocava que la resta de la societat se'ls mirés més com uns excèntrics que com un perill. I a poc a poc, l'extrema dreta s'ha apropiat, en el terreny literari, que és del que vull parlar en aquest article, de noms, llibres, obres i autors. El cas d'Ezra Pound a Itàlia amb la creació de Casa Pound l'any 2003 i l'extensió a més de 150 indrets de la geografia italiana d'aquest projecte obertament neofeixista ens hauria de fer pensar una mica, però en això també continuem absents.

A qui em refereixo quan dic que «continuem», de quin «nosaltres» estic parlant? Doncs de la classe obrera, de les llibertàries i anarcosindicalistes, a qui va dirigida aquesta publicació i a qui amb aquest article vull esperonar no només a llegir Papasseit sinó a fer-se seva la poesia catalana contemporània a partir d'autores i autors que ens pertanyen i han de ser, mentre n'hi hagi, part del cànon literari català.

Hem abandonat el combat cultural central i l'hem deixat durant dècades en mans de la burgesia. I aquesta, és clar, ha fet i desfet. Ha situat referents de la seva classe en el centre i «els nostres» han esdevingut perifèria, pràcticament inexistent. Si volen esdevenir transformadors i situar la cultura en el centre de la nostra revolució, tal com jo crec que ha de ser, ha de canviar radicalment. Hem d'aprendre a parlar de la nostra contemporaneïtat amb referents que formin part de la nostra classe, de les nostres lluites, de la nostra història, que és la de la majoria de la població dels Països Catalans.

Per fer-ho, necessitem tenir referents literaris propis, que parlin des de la classe o, almenys, des de les lluites per transformar el món que ens envolta i que ens envoltava, ja sigui a nivell polític (la política que fem des del sindicats), vital, de gènere o d'ampliació de llibertats reals en cada un dels moments de la nostra història.

La poesia, com deia aquell, és una arma carregada de futur i entre els creadors de poemes en tenim un nom que no pot passar desapercebut: Joan Salvat-Papasseit. Més encara enguany quan es compleix el centenari de la seva mort als 30 anys i la Generalitat de Catalunya ha proclamat oficialment l'any 2024 com a Any Salvat-Papasseit i ha triat com a comissari de l'any «un dels nostres», Ferran Aisa. Ens cal celebrar Salvat i ens cal posar-lo en el centre de les nostres poètiques, de la nostra manera d'entendre i veure l'art i la creació, convertir-lo en una veritable icona, però no només, a ell que volia ser «glossador de la Divina Acràcia», «l'acràcia impossible en la vida dels homes»

El poeta que venia de baix, que va viure en la misèria més gran però alhora es va saber organitzar i participar, com a escriptor, del debat d'idees, que va rebentar les costures literàries noucentistes aportant-hi els trencaments que des d'Europa ens arribaven embolcallats en diverses avantguardes, ja fossin futurisme (que els catalans teníem abans de Marinetti a partir de Gabriel Alomar), cubisme o surrealisme (que ens arribaven de París a través de gent que havia transitat per l'anarquisme de final del XIX com Pérez-Jorba).

El poeta antimilitarista, que es va oposar a la Gran Guerra, als uniformes i als militars, així com al que ell anomenava «flamenquisme» i l'analfabetisme que impedia el progrés de les obreres i els obrers i la seva submissió sempre a la classe burgesa, que evidentment tenia coneixement de tot perquè sabia que saber és poder (tal com passa avui mateix).

El poeta obrer que retreia als seus amics poetes noucentistes que no sabien què era guardar fusta al moll, és a dir treballar. Perquè ell, a diferència dels Ribes, Carner o Foix, treballava, tal com la resta de gent del seu voltant, amb el cos, suant la cansalada i arribant a l'esgotament físic.

El poeta de l'amor arravatat des del cos. L'amor que no oblidava la matèria primera de l'amor, de fer l'amor, de sentir l'altre com si fos un mateix: els cossos dels amants. I reprenia així una manera d'estimar física i sensual alhora que ja havia transitat segles enrere un poeta com Ausiàs March, el de «la carn vol carn», però que havia estat abandonada tant durant la Renaixença com en el Modernisme i el Noucentisme.

El poeta malalt i ferit de mort que vivia perquè volia viure. Amb una tuberculosi que li rosegava el pit com «una bèstia avara». El poeta que reptava els Déus a ple vol i que esdevenia «enemic del poble» perquè en volia la redempció, el seu propi alliberament absolut, més enllà dels suposats messies que anunciaven camins ja fàcils si se'ls seguia.

El Poeta amb majúscula que invitava els altres, els noucentistes, «a què sigueu futurs, és a dir, immortals. A què canteu avui com el dia d'avui. Que no mideu els versos ni els compteu amb els dits ni els cobreu amb diners. Vivim sempre de nou. El demà és més bell sempre que el passat. I si voleu rimar, podeu rimar: però sigueu Poetes, Poetes amb majúscula: altius, valents, heroics i sobretot sincers.»

El poeta que cantava la lluita i que afirmava, rotundament, que «Per a ésser Poeta caldrà primerament el desig de lluitar.»

El «poetaavantguardistacatalà» que ha estat, alhora, un dels més estimats, cantats, recitats i no oblidats pel poble, del qual formava part per naixement i, sobretot, per pròpia decisió.

El poeta, en definitiva, que va marcar un abans i un després en la poesia catalana contemporània i que era, més que cap altre, «l'home entusiasta», «l'incendiari de mots». ■

Joan Salvat-Papasseit

EL FAR DE L'AVANTGUARDA

Ferran Aisa

Historiador i comissari de l'Any Salvat-Papasseit

Joan Salvat-Papasseit va néixer el 16 de maig de 1894 al carrer del Comte d'Urgell, 93, de Barcelona. Dos anys després, naixia el seu germà Miquel. Eren fills de Joan Salvat Solanas i d'Elvira Papasseit Orovitg, tots dos barcelonins del barri de Sants però oriünds del camp de Tarragona. Família d'extracció humil, senzilla, la mare gairebé analfabeta i el pare fogoner dels vaixells de la Companyia Transatlàntica del potentat Antonio López y López.

Quan Salvat-Papasseit tenia set anys va quedar orfe, ja que el seu pare va morir tràgicament a bord del vapor correu Montevideo en el trajecte entre Barcelona i Cadis. Aleshores és quan va entrar a l'Asil Naval, primer ell i després el seu germà Miquel. Salvat-Papasseit va ser internat a la corbeta Tornado, vaixell de l'armada espanyola de llarga història que havia començat la seva vida l'any 1866 patrullant per les aigües de les Antilles a vela i a motor durant la primera guerra de Cuba. Uns anys més tard, va tenir una altra destinació més altruista: acollir els orfes de la gent de mar sota el socors de la Sociedad Española de Salvamento de Naufragos, que col·laborava amb l'Asilo Naval Español. L'emblema de l'Asil Naval era una creu i una àncora, que simbolitzaven la fe i l'esperança. La Tornado acollia els orfes de mar i la seva primera ubicació va ser al moll de la Barceloneta, un barri al qual estaria molt lligat el poeta. Els infants s'aixecaven a toc de diana a les sis del matí com si fossin en una caserna amb règim mariner i militar. Durant la jornada, anaven a estudi, realitzaven serveis i feien pràctiques marineres. També era obligatòria l'assistència a la missa diària. La jornada s'acabava a les nou del vespre quan sonava el toc de silenci. L'objectiu principal era preparar-los per fer serveis en vaixells mercants, marina de guerra o per ingressar a l'Escola Oficial de Nàutica. Salvat no va passar dels estudis elementals a l'Asil ja que va ser reclamat per la seva mare, que per falta de recursos volia que el noi comencés a guanyar-se la vida per ajudar en les despeses familiars.

Salvat-Papasseit, en sortir de l'Asil Naval va entrar per uns mesos a l'Escola Salesiana com a conseqüència d'una precoç vocació religiosa que l'hagués portat a ser missioner. Ell ho recordaria més

Salvat era un noi sense ofici ni benefici, llegia i escrivia sense parar, com guiat per una febre desconeguda

endavant: «Als dotze anys jo era pur com no pot repetir-se: i el meu destí l'església. Als vint anys, dolorit, cristià i socialista, jo veia Montjuïc talment com un afront que calia passar.»

Dels dotze als vint anys són els anys d'aprenentatge i de formació de Joan Salvat-Papasseit, vitals per a la construcció del seu tarannà humà, polític-social, cultural i moral. Treballa com a mosso d'adroguer, d'aprenent d'escultor al taller del carrer d'Aribau, i assisteix a la Llotja a les classes de Manuel de Fuxà, on coneix el pintor Josep Obiols. És l'època en què fa amistat amb Joan Alavedra, que treballa a l'Enciclopèdia Espasa, i el llibreter anarquista Emili Eroles. Aviat el món dels llibres i la lectura els unirà amb altres joves com els germans Antoni i Enric Palau, fills del llibreter del carrer de Sant Pau. Segons Alavedra, Salvat «tenia una febre de lectures, una fúria de fer coses, un veritable deliri per actuar. Jo feia i li proposava grans plans d'estudi, però ell tenia pressa.»

L'any 1911, la família Salvat es trasllada a viure al carrer Gignàs, un carrer estret de la ciutat vella on no hi entra mai el sol. Aquest mateix any co-

neix Josep Maria de Sucre, que l'introdueix a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (AEP) del carrer del Carme, 30. Aquesta entitat cultural serà fonamental per a la formació del jove Salvat. Treballa a la secció de biblioteca, on pot llegir tots els llibres del món i assistir a tota mena de xerrades. Salvat-Papasseit devora les obres de Reclus, Kropotkin, Nietzsche, Ruskin, Volney, Ibsen, Maeterlinck, Carlyle, Tolstoi, Zola, Hugo, Azorín, Costa, Unamuno, Whitman, Goethe, Pi i Margall, Valle-Inclán, Baroja, Ramón y Cajal, Maragall, Ganivet, etc. I assisteix a les conferències ofertes per Gabriel Alomar, Eugenio Noel, Diego Ruiz, Peius Gener, Jaume Brossa, Eugeni D'Ors, Cristòfol Domènech, Felip Cortiella, José Nakens, Marcel·lí Domingo, Francesc Layret, etc. Salvat i els seus companys, seguint la influència d'Eugenio Noel, que feia xerrades antitaurines, creen el Grup Antiflamenquista pro Cultura i fan actes de propaganda contra las curses de braus. Entre els membres del grup hi ha Daniel Cardona que més endavant l'introduirà en els ambients separatistes de la Joventut Nacionalista Catalana. L'any 1912, coneix, a través d'Emili Eroles, Carme Eleuterio Ferrer, una pentinadora de la Barceloneta amb qui formalitzarà un llarg compromís de sis anys fins el seu casament el 7 de juliol de 1918.

L'any 1913 és elegit secretari de la Secció Literària de l'AEP i participa amb Alavedra en un Curs de Filosofia de Jordi Rubió als Estudis Universitaris Catalans. A l'Ateneu organitza cicles de poesia catalana i castellana i participa en l'homenatge que tributen a Joan Maragall.

Salvat-Papasseit, amb la seva formació autodidacta, és a punt d'iniciar la seva carrera literària escrivint articles redemptoristes l'any 1914 a *Los Miserables*. Joan Salvat-Papasseit es transmuta en el seu *alter ego* «Gorkiano» en honor al seu mestre Màxim Gorki. Viu una etapa de bohèmia-revolucionària al cau del Bar del Centro a la Rambla del Mig; allà, amb Fernando Pintado, Àngel Samblancat, Mateo Santos, Plató Peig, Diego Ramón, Lluís Capdevila i altres periodistes participa en tertúlies inacabables. El bar també és freqüentat pels líders de la CNT Àngel Pestaña i Salvador Seguí, però també hi ha aprenentes de toreros, jugadors de cartes, crupiers, espies i cabareteres que actuen al cabaret soterrani anomenat Au fons du mer, com la Mary i la Margot.

Escriure és un ofici perillós..., sobretot quan la llibertat d'expressió brilla per la seva absència. Els periodistes proletaris sovint són processats i tancats a la presó. Salvat era un noi sense ofici ni benefici, llegia i escrivia sense parar, com guiat per una febre desconeguda, i no menjava gaire. Un dels seus articles a *Los Miserables* li valgué un procés: «Processat i portat al banc dels acusats per una causa noble he estat condemnat per un jurat d'indoctes i un tribunal de vells.» L'article en qüestió era «Un pueblo, Portugal», un país que acabava d'abolir la Monarquia i havia proclamat la República. La condemna fou de dos mesos i un dia de presó, que va patir a la Model de Barcelona. Paral·lelament, s'afilià a la Federació Catalana del PSOE i va escriure articles a *La Justicia Social*. Europa és en flames enmig d'una tràgica guerra mundial, Salvat reflexiona sobre la potent Alemanya socialista que s'ha vist arrossegada pels defensors de la raça i la pàtria germànica a una guerra que assolarà Europa durant quatre anys. El pe-

riodista proletari, tocat per un alè romàntic i influït pel seu ideal costista, escriu articles regeneracionistes, critica la indolència d'una part de la joventut espanyola i parla de la necessitat que l'educació arribi al poble: «He de hablaros mucho de la Escuela, que la necesitáis como un maná bendito que aún desconocéis.»

L'any 1916, Salvat-Papasseit vol ésser el glossador socialista català i, emulant Eugeni d'Ors, que escriu el seu «Glosari» a *La Veu de Catalunya*, inicia les «Glosas de un Socialista» a *Sabadell Federal*. Joan Salvat-Papasseit viu intensament aquells anys de bohèmia i socialisme, però no té ni diners ni feina i, per tant, ha de malviure de l'ajuda de la seva pobra mare, que es dedica a fer feines, i de la seva promesa, que també l'ajuda.

Finalment, troba feina de vigilant al Moll de la Fusta de Barcelona. Anys després, el Salvat poeta descriu aquest període de la seva vida en el poema «Nocturn per a acordió»: «Heus aquí: jo he guardat fusta al moll. / Vosaltres no sabeu / què és / guardar fusta al moll.»

Salvat comença a escriure en català a *Sabadell Federal*. Des d'aleshores, deixa d'ésser «Gorkiano» i esdevé ell mateix, és a dir, Joan Salvat-Papasseit (amb el guionet entre els cognoms). Els seus primers articles en català són una sèrie que porta per títol «La Nacionalitat i el Socialisme», el primer dels quals surt l'1 de juliol de 1916. Per Salvat, el problema principal de la Humanitat és el productor i sap que només és possible la seva redempció amb la unió del proletariat: «Si una Nació és formada per homes llibertaris no existeix força al món per a dominar-la.» Salvat, en aquest treball de cinc articles, analitzà el cas de Catalunya i del País Basc com a nacions petites dins d'Espanya, i dels sentiments que formen les pàtries, alhora que fa una comparació entre els qui fan bandera des del camp socialista o des del camp catòlic: «Els qui posen la pàtria damunt la Humanitat, els qui posen a un déu damunt dels homes, mai seran socialistes. Més alt que les banderes i els altars, cobertores de crims i de pillatges, estan els que treballen i no poden menjar.» Salvat-Papasseit esdevé un intel·lectual obrer anticapitalista amb escrits com el titulat «Pobles Robinson»: «El dia en què els obrers de tot el món pensin més en llurs penes que em complir el desig del capital, ja no existiran pobles: hi haurà el poble, entengui's bé, sense fronteres; perquè els amos no en tenen, i això que s'hi engreixen com a porcs en el país on viuen.»

L'any 1917, aconsegueix entrar a treballar a les Galeries Laietanes de la Gran Via; finalment té un treball que considera digne, ja que aviat li encarregaran la direcció de la llibreria de les Galeries, que ell i el seu germà Miquel convertiran en la Llibreria Nacional Catalana.

Allà coneixerà el món de la cultura, de les arts i de les lletres catalanes: Francesc Pujols, Josep Pla, Manolo Hugué, Xavier Nogués, J. V. Foix, Carles Riba, Josep Maria Sagarra, López Picó, etc. La flor i nata del noucentisme català exposa, fa tertúlia o passa per les Galeries Laietanes. Salvat per aquesta època ha anat deixant el socialisme i es manifesta llibertari. És el moment en què edita la revista *Un enemig del poble*, inspirada en l'obra homònima de l'escriptor suec Henrik Ibsen. Salvat fa els seus primers passos cap a l'avantguarda fent amistat amb artistes com Joaquín Torres-García i Rafael Barradas i, naturalment, ampliant les seves influències amb autors com Marinetti, Re-

verdy, Apollinaire, Huidrobo, Gómez de la Serna, Albert-Birot o Tristan Tzara. A *Un enemic del poble hi* publica prosas, manifestos i cal·ligrames. Els seus pensaments són recollits a *Mots-propis*, una secció que inclou aforismes inspirats per Nietzsche, amb frases com aquesta: «Cal ésser l'etern insurgent, l'etern maximalista. L'elogi de la quimera és el salm de l'heroi. La utopia és la llum. —Què hi fa que els qui avancin es cremin?, si els que no es mouen no venen la claror... Però no val confondre la Utopia amb l'absurde: l'absurde viu l'avui.»

El novembre de 1917, ja ha aparegut el poeta Joan Salvat-Papasseit que es declara partidari de la Divina Acràcia: «Jo no vull allistar-me sota de cap bandera. Són el ver distintiu de les gran opressions. Àdhuc el Socialisme n'és una nova forma d'opressió, perquè és un estat nou seguidor de l'Estat. Seré ara el glossador de la divina Acràcia, de l'Acràcia impossible en la vida dels homes, que no senten desig d'una Era millor»

Salvat-Papasseit, que ha patit la terrible grip de 1918, ha de fer repòs al Sanatori de Sant Llorenç del Munt. Aquesta serà la tònica de la resta de la seva vida, amb una malaltia que arrossegà durant la resta de la seva joventut i que el farà recórrer sanatoris d'Espanya i dels Pirineus de la Catalunya del Nord. Joan Salvat-Papasseit, una vegada casat amb la Carme Eleuterio, s'instal·larà al barri de la Barceloneta, al carrer Ginés i Partagàs, 11. Per aquell temps, publicava una altra revista d'avantguarda, *Arc-Voltaic*, en què debutava com a il·lustrador un jove pintor català: Joan Miró. Salvat-Papasseit encara editarà una altra publicació, *Proa* (1922). La parella tindrà dues filles, Salomé (1919) i Núria (1922).

Salvat-Papasseit ja no sols escriu a les seves pròpies publicacions sinó que col·labora sovint a la premsa catalana: *La Columna de Foc*, *Mar Vella*, *L'Instant*, *Vell i Nou*, *La Revista*, *La Sardana*, *El Dia de Terrassa*, *L'Estat Català* i, entre altres, *La Publicitat*, on signa els escrits amb el pseudònim de «La Ploma d'Aristarc». Són els anys en què presenta els seus punyents manifestos: «Concepte del Poeta», «Soc jo, que parlo a la joventut» i «Contra els poetes en minúscula. Primer Manifest Futurista Català», en què diu: «Jo us invito poetes, a que sigueu futurs, és a dir, immortals, a que canteu com el dia d'avui, que no mediu els versos ni els conteu amb els dits, ni els cobreu amb diners. Vivim sempre de nou, el demà és més bell sempre que el passat i si voleu rimar, podeu rimar però

sigueu Poetes, Poetes en majúscula, altius, valents, heroics i sobretot sincers.»

Joan Salvat-Papasseit esdevé un poeta urbà, civil, mediterrani, costumista, romàntic, eròtic, amorós, avantguardista, però sobretot destaca com a poeta entusiasta perquè també era un home optimista. Una persona que va passar gairebé sis anys malalt de tuberculosi i que alhora seguia lluitant, cantant i blasmant al mig de la batalla de la vida.

L'any 1920, viatja a París a comprar llibres d'avantguarda i artístics per a la Llibreria de les Galeries Laietanes, alhora que posava en marxa l'editorial de la Llibreria Nacional Catalana. Els germans Salvat publiquen llibres de Josep M. de Sucre, Josep M. López-Picó, Tomàs Garcés, J. M. Junoy, Torres-García, Xavier Nogués, Francesc Pujols i, entre altres autors, Salvat-Papasseit. El poeta compagina la seva vida laboral a les Galeries Laietanes amb les estades a sanatoris als quals va amb l'ajuda d'amics com Daniel Cardona i de filantrops com Emili Badiella o Lluís Plandiura. Aquests sanatoris són els de Sant Just Desvern, Torre Bonica (Sant Llorenç del Munt), Can Robert (Matadepera), Cerdilla (Guadarrama). Visita El Pardo, El Escorial i Madrid, on acudeix al Museu del Prado i a la redacció de la revista *Grecia*. Són els anys en què entra en contacte amb els poetes ultraistes espanyols Guillermo de Torre, Vando del Villar i altres, i comença a col·laborar a les revistes d'avantguarda com *Ultra*, *Grecia*, *Cosmópolis*, *Tableros*... Aquí hi trobem els seus poemes d'avantguarda en castellà i també alguns en català com «Sense el ressò del dring». Salvat-Papasseit també es relaciona amb els poetes d'avantguarda europeus...

Sense aturar-se en el seu camí poètic, Salvat va publicant un llibre rere l'altre: *Poemes en ondes hertzianes* (1919), *L'Irradiador del Port i les Gavines* (1921), *Les Conspiracions* (1922), *La Gesta dels Estels* (1922) i *Poema de la rosa als llavis* (1923). A primers de 1924, mor la seva filla Núria i, el 7 d'agost de 1924, mor Salvat-Papasseit a casa seva, al carrer de l'Argenteria, 64. Queda pendent d'edició el recull poètic *Óssa Menor (Fi dels Poemes d'Avantguarda)*, que serà editat pòstumament el 1925, i el llibre de contes *Els nens de la meua escala* (1926).

Joan Salvat-Papasseit, que volia llançar al vent mil sagetes per proclamar la llibertat, va voler des de la Barceloneta sortir a fer un llarg viatge èpic. Ell era poeta líric i avantguardista i sabia en què consistia ser artista: «Encara no he escrit mai sen-

Joan Salvat-Papasseit esdevé un poeta urbà, civil, mediterrani, costumista, romàntic, eròtic, amorós, avantguardista, però sobretot destaca com a poeta entusiasta perquè també era un home optimista

se mullar la ploma al cor, esbatanat. Soc, com home de lletres, d'imaginació escassa, més aviat elemental; tot ho he vist o viscut. Però em sé una aristocràcia d'esperit, que es pot alçar dels límits de la Universitat que no m'aixoplugava. També dels primers passos. Amo l'art i els artistes i les obres inútils dels artistes. Aspiro a una obra inútil que es doni de consol als homes rics, sense la democràcia que confon l'home ric amb l'home de diner, l'artista amb el cavall. Mai no he tingut fortuna i mai no la tindrà però la joia és meua, perquè la sé sentir, professió de Poeta que soc. Segons la predicció, la mort em prendrà amb foc, perquè un foc interior em consum. Em planyo que la glòria no sigui una donzella que hom pugui estrènyer als braços.»

Joan Salvat-Papasseit actualment és un far de l'avantguarda catalana, una llum que il·lumina el camí dels que volem avançar: «La llibertat no és cara per escassa, sinó escassa perquè s'ha de guanyar.»

La vaga

Joan Salvat-Papasseit

Visquem un moment la candent tragèdia. Uns germans nostres, milers de camarades, s'han llançat forçats a la vaga. Temps són de penúria els temps que correm. Vosaltres ho sabeu, que aquesta guerra ens porta a totes les vergonyes que el capital amassa amb les seves culpes.

I què horrible patir per aquesta negra causa! Si no es pot menjar del treball... com passar sense ell?

I no obstant és just, és necessari. Cal fer-ho així. La maldestra burgesia mai no cedirà res sinó a una altra burgesia més malvada que aquesta. Ho hem de comprendre i meditar-ho: mentre la nostra força no estigui molt per sobre de *la seva força*, lluitarem *perdent*.

Doncs vegeu com es porten; vegeu quina dura maldat sobre tots nosaltres. Quanta gendarmeria; quantes combina-

Ha d'arribar un dia, companys, que a tot el món s'aturin les indústries i els comerços

cions i falsos complots la policia trama; quants obrers presos, amb tota violència trets de la llar on deixen famolencs els seus fills! Sense haver fet res que mereixi un càstig de la llei més absurda. Sense incendiar les fàbriques on hereten la tisi, sense matar els seus *amos* ni tan sols pensar-ho.

«Ordre us donen que sigueu el que vulgueu, un porc, un llop... Però un home, no... Això està prohibit! I dels que no obeeixen es desempalleguen...» (Màxim Gorki).

Així és a tot el món. Produïm tan sols per acabar d'atipar els qui ja estan farts. I mentrestant ens morim.

Setmana rere setmana, augmenten en nombre aquests milers d'homes. No sembla fer-los por l'espantosa misèria. I editen un diari, que és doble sacrifici tot i que escampa entusiasmes i esperances. Com a flors que cobreixen les espines que creixen. Diari que redacten eters perseguits per tots els botxins.

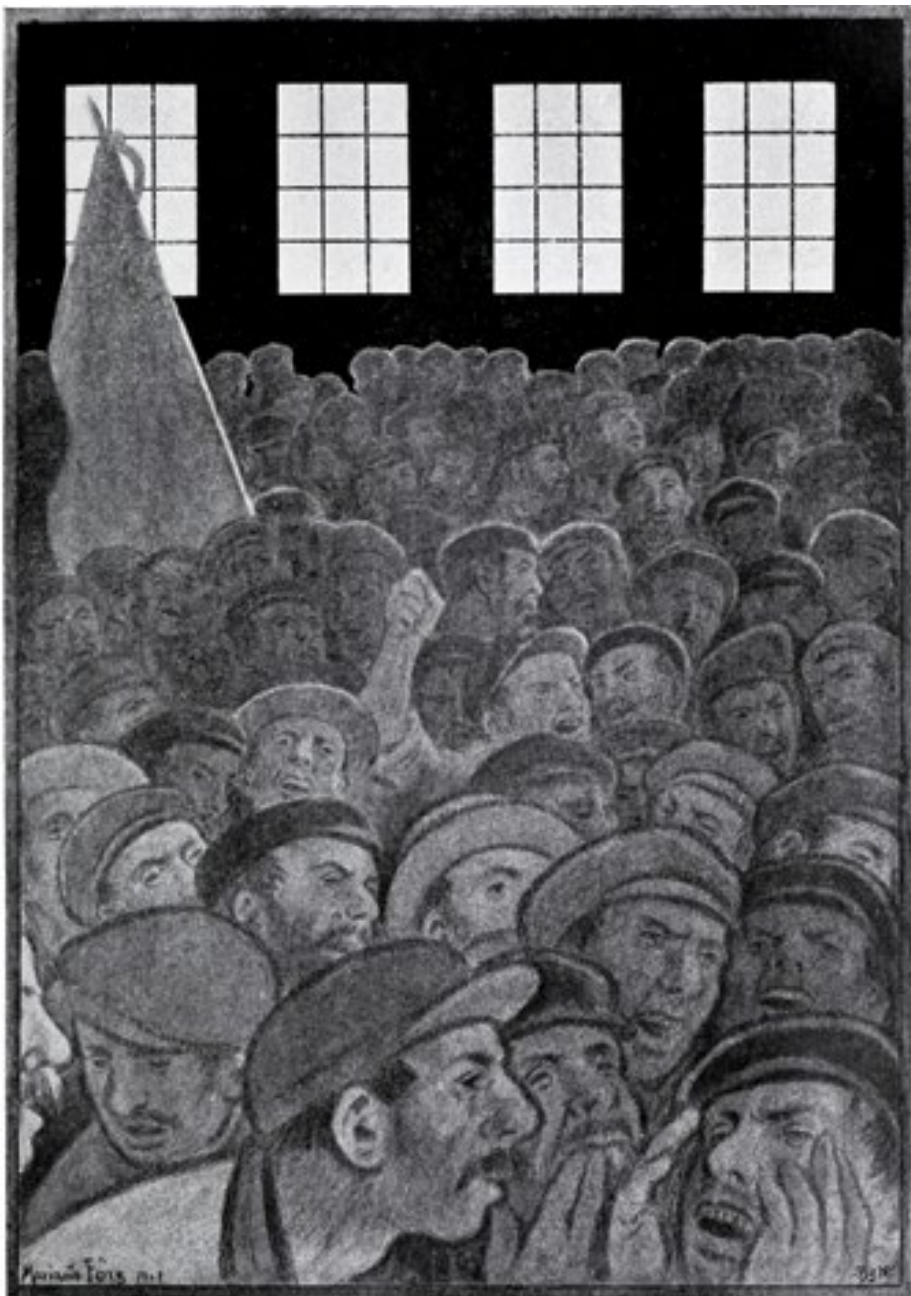
... i algun dels qui mai no van produir els ha esmentat el nom de la *pàtria*. Mes, on és la pàtria per als productors? A tot arreu moren lentament, iniqua explotació els va segant. La nostra pàtria és allà on un home no imposi res a un altre home; encara no ha existit mai la nostra pàtria... Quan aquí es pateix, l'emigració és bona, i hem d'estimar per damunt de totes les coses els qui més ens estimen per damunt de totes les coses. Però, on ens estimen?

Igual que la política, que és camp de canalles, se senten estranyes veus. Els líders han parlat d'obrerisme. Tingueu cura de la vostra causa, que els líders només entenen com es roba. La política encimbella lladres. Nosaltres, socialistes, volem *apropiar-nos* de l'Estat per fer-ne miques, per aixafar-los.

Setmana rere setmana augmenta l'escassetat i la justícia és menys. Marxeu a l'*estranger* si això necessiteu. La Premsa és de l'Estat, els *amos*, de l'Estat; no trobareu un polític que no estigui a sou de l'Estat, que no serveixi l'Estat.

Ha d'arribar un dia, companys, que a tot el món s'aturin els telers, i les locomotores i els vaixells... i totes les indústries i tots els comerços... i que tots els homes, els veritables homes, es quedin a casa seva o se'n vagin al camp. Aquest dia serà el dia que entenguem tot el que valem.

Malgrat això, encara no es pot dir...

❖ Manifestación obrera. ¡A la huelga! | 1901 | MARIANO FOIX

EL NOSTRE SINDICAT SEGAP BARCELONA

Sindicat d'espectacles, arts gràfiques,
audiovisuals i paper de Barcelona

SEGAP Barcelona

■ El llegat anarcosindicalista

Històricament, els àmbits professionals i els sectors que formen el nostre sindicat han estat molt presents a la CNT. Algunes de les figures més importants de l'anarquisme del segle XIX eren treballadores dels nostres sectors, com podrien ser Anselmo Lorenzo o Josep Lluas. També podríem destacar a Enric Momeny, que va presidir la Secció de Dibuijants, Pintors i Escultors del Sindicat Únic de Professions Liberals (anomenada a vegades simplement "Dibuijants CNT"), o Carme Millà, una de les poques dones cartellistes de la Guerra Civil espanyola.

Evidentment, la dictadura i repressió franquista van debilitar molt tota la militància i l'arrelament anarcosindicalista. Un dels sectors on la CNT va aconseguir reorganitzar-se durant les darreres dècades del franquisme va ser als cinemes. Va obtenir molta força, tant entre les projeccionistes com entre les taquilles i altres treballadores d'aquests espais recreatius. Aquest és l'origen del Sindicat d'Espectacles Públics de Barcelona, quan ja va ser possible la legalització.

Durant els anys setanta, el sindicat també actuava de representant d'artistes, sobretot d'actrius secundàries i figurants, i tenia les fitxes de les treballadores que estaven afiliades. D'aquesta manera, intentava que les empreses garantissin unes condicions laborals dignes i un repartiment just del treball. Durant les següents dècades, l'aleshores Sindicat d'Espectacles Públics, va incorporant altres sectors i creixent fins al dia d'avui.

■ Totes les cares de SEGAP

Per organitzar millor la feina, ens coordinem en quatre sectors. El primer és el que engloba espectacles. Aquí incloem totes les treballadores dels teatres, cinemes, parcs d'atraccions, música, etc. Hi ha seccions sindicals importants a llocs com el Liceu o el Teatre Lliure, entre d'altres. Pel que fa als cinemes, encara som el sindicat més representatiu a Barcelona: en tenim el 70% de les delegades i, per tant, som qui marca les línies vermelles en la negociació del conveni. També és destacable la

secció sindical del Tibidabo, on tenim una presència majoritària gràcies a la qual hem estat presents en conflictes importants, com la vaga convocada el juliol de 2023 per reivindicar els mitjans necessaris per combatre les onades de calor.

En el sector de l'audiovisual podríem destacar seccions sindicals com la d'Eumovil, que forma part del grup Mediapro, la de TV3 o les de RTVE i Onda Cero. A banda de les seccions sindicals, però, també s'ha de destacar la gran quantitat de treballadores autònomes que agrupem d'aquest sector.

La tercera àrea serien les arts gràfiques. En un inici hi havia molt de pes d'impremtes, però els últims deu anys hi ha hagut un descens molt important de l'activitat econòmica d'aquestes i molts tancaments. Tot i això, conservem seccions sindicals com la de CRE-A, la impremta propietat del Grup Godó. Per contra, hem crescut molt en altres àmbits d'aquest sector, com en les llibreries -per exemple, la secció sindical de La Central, que és l'únic sindicat amb presència a l'empresa a Barcelona-, en editorials o la secció de la fàbrica de paper Miquel i Costas, que després de sos-

**Totes les
treballadores
ens hem
d'organitzar
per assegurar
un escenari
just, digne i
allunyat de la
precarietat que
se'ns imposa**

❖ ARXIU

tenir una vaga indefinida amb un seguiment del 100% durant mesos van aconseguir l'equiparació dels salaris per la que lluitaven. A més, hem creat grups de treballadores autònomes de la il·lustració, traducció, correcció, etc., professions que habitualment es troben en situacions d'alta inestabilitat laboral i amb una precarietat econòmica molt estesa, i que troben en el nostre sindicat un espai on lluitar per millorar aquestes condicions.

L'últim sector, que tot just té uns mesos de vida, és el dels videojocs. La sindicació sempre ha estat una tasca pendent en aquest sector; per això el gener de 2024 es presentava oficialment la Coordinadora Sindical dels Videojocs (CSVI) amb una molt bona acollida. I no podria haver arribat en un moment més necessari. Als ja històrics salaris precaris i als llargs períodes d'explotació laboral amb prolongades jornades conegudes com a *crunch*, des de 2023 s'ha iniciat un torrent d'acomiadaments massius a la gran majoria d'empreses.

■ Superant àmbits i fronteres

Com a sindicat, formem part de la Federació Sectorial Estatal més petita de CGT, que només està formada pel sindicat de Madrid i el de Barcelona. Per tant, a part de salvaguardar la nostra organització local, des de SEGAP ajudem a sostenir la Federació Sectorial Estatal. Tanmateix, es fa de forma natural, perquè una gran part de les nostres problemàtiques tenen un àmbit supralocal.

Moltes de les afiliades del sector de les arts gràfiques i els videojocs (especialment les autònomes) acostumen a treballar per a empreses disperses per tot el territori o fins i tot internacionals. Tot i que estiguin

afiliades a Barcelona, poden treballar per empreses de Vigo, Madrid i Sevilla amb pocs dies de diferència. Per tant, resulta evident que en molts dels casos, segons la naturalesa de les nostres professions, aquest compromís amb l'organització estatal no és només beneficiós sinó necessari.

També considerem important destacar que per la idiosincràsia de les nostres realitats laborals, ens veiem obligades a tenir uns serveis jurídics força diversos. Per això, a més de disposar d'un servei d'advocacia laboralista hem hagut de dotar d'una assessoria en qüestions d'autònomes i d'una altra de propietat intel·lectual.

Per altra banda, més enllà de les batalles del dia a dia que compartim tota la CGT, des de SEGAP estem dedicant esforços o liderant alguns fronts que considerem que no ens afecten només a nosaltres.

Fa dos anys ja que ens estem organitzant i actuant contra els efectes que té sobre els drets de les treballadores la massificació de la intel·ligència artificial generativa, i treballem enxarxades amb altres organitzacions d'artistes d'arreu del món.

També hem impulsat la Coordinadora de Treballadores Autònomes de la CGT Catalunya primer, i a nivell estatal recentment. Com ja ha quedat més que patent, al nostre sindicat hi ha moltes treballadores autònomes afiliades, però el règim d'autònomes no es limita ni molt menys a les professions que empara el nostre sindicat. Per això creiem que totes les treballadores autònomes ens hem d'organitzar per reformar completament aquest règim i assegurar un escenari just, digne i allunyat de la precarietat que actualment se'ns imposa.

Un últim eix que hem impulsat és el grup de treball de cooperatives de CGT Catalunya. Precisament per fugir d'aquest

impassible i gens permissiu règim d'autònomes, algunes de les persones afiliades a SEGAP han creat cooperatives de treballadores. Desgraciadament, aquestes associacions tampoc estan exemptes de contradiccions capitalistes i d'explotació, tant interna com externa. Per aquest motiu, el grup de treball de cooperatives pretén aportar una perspectiva anarcosindicalista en aquest sector.

■ Un sindicat singular

Tot i que dels onze sindicats de CGT de Barcelona som dels petits en afiliació, SEGAP som l'únic amb seu pròpia, ubicada en un local històric que hem mantingut des de l'època del sindicat d'espectacles. Més enllà del valor anecdòtic, per nosaltres és un recordatori que la nostra lluita ve de lluny, i que moltes abans que nosaltres han sostingut la flama anarcosindicalista perquè ara nosaltres puguem defensar-la. Per això SEGAP vetlla per l'organització anarcosindicalista, el suport mutu i l'acció directa en gremis que, tant històrics com moderns, tots són víctimes de la precarietat laboral.

Tot i que venim d'una època en què el tancament de grans empreses gràfiques o la reducció de les plantilles contractades per les sales de cinema havien afectat l'afiliació, ara mateix som testimonis d'un creixement molt rellevant, fins al punt que en els últims anys gairebé hem duplicat l'afiliació. A més, el naixement i l'automàtica rellevància de la Coordinadora Sindical del Videojoc (CSVI) ha suposat una empenta refrescant per la configuració del sindicat. Des de SEGAP ens alegra pensar que aquesta tendència demostra el compromís per la lluita i el sentiment d'esperança cap a un futur millor que no només és possible, sinó cada dia més probable. ■

GUIA D'AUTODEFENSA PER A CASALS D'ESTIU

**O sobre com sobreviure a la calor
i a una patronal infernal**

Laura Gené i Sanz
Sindicat d'Ensenyament de
Barcelona, Sector lleure

Al món del lleure, treballar al casal d'estiu sol ser l'eina que moltes hem trobat per poder sobreviure econòmicament els mesos d'agost i setembre. El curs escolar acaba a finals de juny i passem a període d'inactivitat.

Aquest article és una aproximació als drets laborals bàsics en un casal d'estiu. Així doncs, si en lloc de ser treballadores del lleure formeu part de les famílies que hi porten les criatures, llegiu també atentament aquest article per poder acompanyar l'equip de monitoratge a reivindicar les seves condicions laborals. El suport de famílies i de tota la comunitat educativa és crucial per poder revertir la precarietat del sector.

Partim d'un conveni insuficient, que no recull moltes de les problemàtiques del sector i que és inconcret, generant (de vegades) més dubtes que solucions, i que no només no avança des de 2014 sinó que ens ha portat a la pèrdua de drets —com el plus d'antiguitat— i de poder adquisitiu —un 20% en deu anys—. Així i tot, intentarem treure-li suc i aclarir algunes de les condicions que hauríem de tenir les treballadores de casals i que, malauradament, massa vegades no es compleixen.

El primer a destacar és el tipus de contracte. Aquest ha de ser de tipus fix discontinu i no pas per circumstàncies de la producció. El fet que sigui fix discontinu és causat per ser una feina previsible i periòdica (que no hi hagi casals a les escoles és l'excepció i no la norma). Aquest tipus

de contracte preveu la contractació durant un període determinat de l'any en dates no certes. És imprescindible que per la reincorporació a la feina les empreses facin, per escrit, una crida a cada treballadora. El conveni de lleure preveu a l'article 27.3 que la crida s'ha de fer, com a tard, 15 dies abans de la reincorporació. En el cas que no es faci aquesta crida es considera un acomiadament improcedent que cal denunciar segons els canals habituals.

Una altra de les consultes habituals que ens trobem és la jornada de treball durant el casal. Els casals solen obrir moltes hores (n'hem arribat a trobar de 8h a 19h!) i, per estalviar personal, hi solen haver sempre les mateixes monitores. Segons el mateix conveni, la jornada màxima setmanal és de 37,5 hores (art 48.1). Tot el que sobrepassi són hores extraordinàries, que tenen una remuneració extra del 75% i que són voluntàries (art. 51). A més, aquest horari ha d'incloure les hores de preparació de l'activitat, un 5% en l'equip de monitoratge i un 12% en la coordinació del casal (art.49.2). No hem d'oblidar que a partir de les sis hores de feina continuada hi ha un descans de 15 minuts remunerat. Quan la jornada partida no permet marxar del lloc de treball (menys de 45 minuts) no es pot considerar com a tal. Per tant, caldrà reclamar que la pausa es consideri jornada de treball i que sigui remunerada.

Sovint els casals inclouen una pernociació a l'escola o sortides de més d'un dia; en aquests casos ens hem de fixar en l'Estatut del Treballador que preveu dotze hores de descans entre jornades (art. 34 ET) i que de 22h a 06h es consideren hores de treball nocturnes (art. 36 ET). Calcular el preu l'hora del conveni pot ser una feina

feixuga; en tot cas, el preu de l'hora extra és de 17,13€, i el mínim a cobrar l'hora és 8,57€, vacances a part. En aquest sentit, al final del casal, s'ha de rebre una liquidació d'entre dos i tres dies; si no és així, el preu no pot baixar de 9,79€/h.

Les funcions de cada treballadora també és una qüestió a tenir en compte. D'entrada, perquè no sempre es fan les mateixes funcions. En aquest cas el conveni preveu la polivalència funcional (art. 15) que bàsicament permet que una treballadora amb diferents funcions cobri segons la categoria laboral pertinent en cada moment (per exemple una coordinadora de casal que a la tarda passa a ser monitora d'extraescolars). En els casals més grans, on trobem que a cada grup hi ha una persona referent, el conveni explicita que en aquest cas la treballadora ha de percebre un 15% de complement de responsabilitat (art. 41.1). Ull, que marca un màxim de tres monitors o monitores a càrrec: a partir d'aquí, la categoria laboral canvia a coordinadora. La categoria de vetlladora encara no apareix al conveni; per tant, en aquest cas seguirà en la categoria de monitora. Pel que fa a les coordinacions, la seva funció és coordinar i supervisar, però no fer la memòria del casal que correspondria a la coordinació pedagògica.

Les ràtios, tot i que no ho haurien de ser, també són objecte de debat. El decret 267/2016 de la Generalitat és clar, però quan es tracta d'estalviar costos la patronal sempre troba escletxes. Segons el decret la ràtio de 5 a 20 usuaris és de dues monitores; de 21 a 24, és de tres monitores; i a partir de 25, d'una monitora per cada deu. Aquestes ràtios, però, inclouen la coordinació del casal i es computen amb el total d'usuàries, no per grup. Però què

// Breus sindicals //

passa quan fem una sortida? Doncs que encara que tinguem deu infants o menys hem de ser dues monitores, sempre.

Els rumors diuen que aviat hi haurà un nou conveni; també que hi haurà pujades salarials. De moment no ha estat així, malgrat portar cinc anys de negociacions. Per alguns sindicats una pujada del 4 o el 5% seria una victòria. No per nosaltres. Cada dia és més i més urgent revertir la impunitat amb què actua la patronal del sector; poder aspirar a tenir un conveni digne que reconegui la importància de l'educació no formal per a la societat. Com a imprescindibles que som per a l'engranatge de la comunitat educativa hauríem de formar part dels serveis pú-

El suport de famílies i de tota la comunitat educativa és crucial per poder revertir la precarietat

blics en lloc de que fundacions i empreses continuïn enriquint-se, enlloc que les administracions públiques encara dissenyin concursos en què no es tenen en compte els drets laborals de les treballadores del lleure. Tampoc podem perdre de vista com s'utilitza el lleure per a mantenir una falsa il·lusió de conciliació familiar, de descàrrega de la doble jornada de les mares. El sector del lleure no som serveis de canguratge, som professionals de l'educació i massa vegades ens n'oblidem.

Per poder donar la volta als incompliments del conveni i a la inestabilitat en què vivim, cal treballar des del suport mutu. D'aquí la necessitat de sindicar-se: no només per rebre assessorament, sinó per tenir la força i coordinar-nos amb la resta de la comunitat educativa i desterrar la precarietat del sector. ■

Ho diem sovint: els darrers anys la CGT és el sindicat que més vagues convoca i més vaguistes mobilitza a Catalunya. I ho diem conscients que les vagues són una eina de lluita, l'eina per excel·lència de la classe treballadora, i que són lluites que ens poden permetre avançar. Per això ho tenim tant present en l'acció sindical i per això ens hem dotat de la caixa de resistència confederal, que ens ha de donar la força per allargar els conflictes fins doblegar la patronal. Actualment són diversos els companys que estan immersos en vagues que s'allarguen setmanes i mesos. En repassem algunes.

Ambulàncies Egara

Els companys i companyes de les Ambulàncies Egara de Terres de l'Ebre, Camp de Tarragona i Lleida estan en vaga indefinida des del 14 de març, exigint la readmissió de totes les companyes acomiadades. Després de setmanes de lluita, el 22 de maig hi va haver una mediació al Departament de Treball entre el comitè de vaga i l'empresa, que ofería la readmissió/contractació de 12 persones per als tres territoris. Una proposta clarament insuficient, després dels 48 acomiadaments i finalitzacions de contractes que van donar peu a aquesta vaga. Des de CGT s'insteix en la necessària readmissió/contractació com a mínim de les 48 persones acomiadades. La pròpia directora d'operacions de l'empresa reconeixia a la premsa la capacitat per assumir 4.500 usuaris, però la realitat és que en mobilitzen uns 7.000. Que les concessionàries del sector d'ambulàncies primin els beneficis al servei ho patim els usuaris i ho pateixen les treballadores. Ara, malgrat tots els impediments de la patronal, les companyes continuen mantenint la pressió de la vaga i de la lluita

112

De la lluita del 112 a Reus fa mesos que en parlem; una lluita tenaç, per a les millores dels treballadors i per a un millor servei, que ha anat acompanyada d'una excel·lent i molt clarificadora campanya audiovisual. Finalment, el segon centre des d'on opera el 112, a la Zona Franca, s'ha unit a la vaga. Fins ara, aquest centre, on la CGT no tenia el pes definitiu que té a Reus, s'havia quedat al marge de la vaga. Amb els dos centres implicats, la lluita s'enforteix.

SAD

Ja fa molt de temps que les companyes del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) de Catalunya estan en lluita per un conveni digne. Mentre es reunia la taula de negociació, cada dia hi ha hagut concentracions a la porta, mantenint la pressió de la plantilla per a un bon acord. L'exitosa vaga del SAD el 27 de febrer és una altra mostra de la força d'aquesta mobilització. Amb tot, les negociacions estan estanca- des, i per això les companyes, lluny de baixar els braços, han decidit en assemblea augmentar el conflicte amb accions més contundents.

LES CAIXES DE RESISTÈNCIA PERMETEN ALLARGAR CONFLICTES

Vaga H&M

Les companyes H&M, en parlàvem en el número anterior, fa dos mesos que estan afrontant una vaga indefinida. Estan fortes i compten amb la caixa de resistència pròpia i la caixa de resistència confederal per seguir en aquest pols amb l'empresa. A més, a mitjan de juny va arribar la resolució del Congrés anual del Comitè d'empresa d' H&M Alemanya, donant suport a la vaga indefinida.

Els 6 de la Suïza

Finalment, no podem acabar aquestes notes d'actualitat sindical sense assenyalar la nostra repulsa i indignació davant la condemna amb penes de tres anys i mig de presó i 150.000 euros de multa als 6 de la Suïza.

Aquestes sis companyes de la CNT de Xixón feien, simplement, sindicalisme. És per això que aquesta condemna és tan greu: obre la porta a un enduriment repressiu contra la lluita sindical. No ho podem permetre. Jara, Cristina, Héctor, Olga, Beatriz i Laura: ens teniu al costat!

UNIVERSITAT, TREBALL PRECARI I FALSOS AUTÒNOMS

Frank Smith

Amb el suport de CGT UOC

■ Falsos autònoms sostenint la UOC

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) utilitza una plantilla de més de 6.000 professors i professores mitjançant contractes mercantils que anul·len drets laborals i permet evitar pagar cotitzacions a la Seguretat Social. Aquest professorat és classificat com a Professorat Docent Col·laborador (PDC), a qui convoquem per a la lluita per la seva laboralització, és a dir, la seva contractació indefinida com a treballadors amb totes les garanties i drets.

La UOC és coneguda com la universitat capdavantera en educació a distància a Catalunya, amb projecció internacional, especialment cap a Amèrica Llatina. En algunes de les titulacions, aquesta universitat es mostra cap a l'exterior com una entitat compromesa amb els drets laborals, denunciant les condicions de contractació de plataformes com Uber, Glovo o Deliveroo. En diversos projectes de recerca i de publicacions digitals, la UOC ha denunciat en aquestes companyies la figura del *fals autònom*: un treballador que, en comptes de ser incorporat per un contracte laboral, és vinculat mitjançant un contracte mercantil. Això implica no retallar, sinó eliminar de facto, tots els drets laborals del treballador en considerar-lo sobre el paper com un petit empresari.

Aquest és el cas d'una part important de repartidors a domicili, que en comptes de salari tenen una tarifa per cada encàrrec rebut a través d'una plataforma virtual. Generant una situació d'alta vulnerabilitat psicològica i social, ja que el repartidor desconeix si rebrà un encàrrec i quan. I, malgrat que la persona treballadora és obligada a utilitzar el mitjà de producció de l'empresa, com és la seva plataforma on-line de comandes, ha de fer-se càrrec del pagament de les cotitzacions de la se-

guretat social en estar donat d'alta com a autònom. No obstant, si fossin autèntics autònoms, aquests repartidors podrien escollir la seva forma de treballar i els seus propis mitjans de producció.

Irònicament, de portes endins la UOC ha posat en marxa sistemes de contractació similars als d'aquestes companyies, tractant la major part del seu professorat com a proveïdors sense drets laborals. El sistema UOC es basa en una figura coneguda com el Professor Docent Col·laborador (PDC). Els PDC són vinculats mitjançant un contracte mercantil. És a dir, als efectes contractuals, són un proveïdor extern que dona un servei a la UOC. Com que són contractes de serveis, aquests es permeten ser temporals, funcionant per semestre, evitant així la contractació indefinida segons la legislació laboral actual. Encara més, un PDC no sap si el següent semestre educatiu serà contractat, perquè això depèn del nombre d'alumnes matriculats, fins poc abans de l'inici efectiu de les classes. A més, no tenen reconegudes hores extra, vacances ni dies d'assumptes propis: tenint vigilàncies d'examen en caps de setmana i dedicant dies festius a la preparació de proves d'avaluació.

Els PDC tampoc tenen un salari fix, sinó que funcionen sobre la base de complexes fórmules de tarifes que estableix la universitat d'acord amb els crèdits de l'assignatura, el nombre d'alumnes matriculats i el nombre de proves d'avaluació corregides: tot això esgotant i reduint el màxim possible la seva remuneració. A més, els PDC obligatòriament han d'estar donats d'alta com a autònoms, i són ells els que es fan càrrec de les despeses de les seves cotitzacions socials, que poden arribar a ser properes a les retribucions del personal de plantilla. Retribucions que s'abonen mitjançant dues factures que s'emeten des de la pròpia UOC al començament i després de la finalització del semestre. No obstant això, els PDC no decideixen els objectius de la matèria, no escullen els

seus alumnes i han de complir com qual-sevol altre professor amb els paràmetres establerts a les guies docents de les matèries. Són els coordinadors de les matèries, una figura docent que sí que té un vincle laboral, la que té l'última paraula sobre aquestes qüestions.

■ Mateixes funcions que altres professors contractats laboralment

El treball realitzat pels PDC és indistingible en molts casos de les funcions desenvolupades pels professors de plantilla, sent aquestes figures contractades laboralment per la UOC. Entre aquestes funcions trobem dissenyar proves d'avaluació, corregir proves d'avaluació, dinamitzar i configurar els espais virtuals, respondre missatges dels alumnes en menys de 48 hores o buscar bibliografia per a les assignatures. De fet, des de l'aprovació de la LOSU, que assenyalava la reducció de la temporalitat dels contractes temporals a un 8% entre el professorat, la UOC va optar per eliminar fins a 300 places de professors associats, evitant així l'obligatorietat de contractar-los indefinidament. Aquesta és una maniobra més que apuntala l'estratègia de la universitat, fonamentant el seu funcionament en professors mal pagats, que no compten ni amb la condició de treballador en els seus contractes, amb tarifes de misèria, vincles temporals, l'obligació de pagar de la seva butxaca les cotitzacions socials i la situació d'alta vulnerabilitat que tot això comporta. Per això entenem que els PDC responen a la figura del fals autònom.

■ Neoliberalisme antisindical

No és cap secret que el neoliberalisme és avui dia una ideologia antisindical. Iniciada el 1949 als Estats Units amb figures com Hayek i Friedman, i consolidada als anys 80 com a ruta econòmica per part de governs i capitalistes, el neoliberalisme ha promocionat sempre i davant de tota prova empírica en contra, que l'eficàcia

El TJUE declara que

LA INVALIDESA NO ÉS CAUSA D'UNA EXTINCIÓ DE LA RELACIÓ LABORAL

Àlex Tisminetzky

Un fantasma recorre les relacions laborals, el fantasma de la sentència del TJUE (Tribunal de Justícia de la Unió Europea) que declara l'obligació de l'empresa d'ajustar el lloc de treball als treballadors que han estat declarats en situació d'incapacitat permanent. Als despatxos d'advocats d'empresa es fan tenses reunions monotèmàtiques per analitzar la situació, i als Jutjats comencen a acumular-se les demandes, mentre el Govern espanyol prepara una nova llei per adequar-se a la doctrina comunitària que a data d'avui encara no se sap quan entrarà en vigor ni quin serà el seu redactat definitiu.

■ Situació anterior a la sentència del TJUE

La situació anterior a la sentència del TJUE de gener de 2024 ve determinada pel clar i explícit article 49.1.e) de l'Estatut dels Treballadors, que determina literalment que el contracte de treball s'extingirà per «gran invalidez o incapacidad permanente total o absoluta del trabajador».

Per tant, la norma no pot ser més clara: si un treballador és declarat en situació d'incapacitat permanent i total (que no pot dur la seva feina), l'empleat passa a percebre la pensió d'invalidesa corresponent, i l'empresa extingia el seu contracte, sense haver-li de pagar cap indemnització (independentment de que portés 5, 10 o 40 anys d'antiguitat a l'empresa).

Per tant, un cop l'INSS declarava la invalidesa del treballador, l'empresa podia extingir la relació laboral sense cap argumentació, sense cap indemnització al treballador i sense cap obligació legal d'adequar el lloc de treball, restant l'empleat sense feina i només amb la pensió d'invalidesa.

■ Sentència del TJUE de 18/01/2024

La històrica sentència del TJUE del passat gener, anomenada «Ca Na Negreta», declara que el citat article 49.1.e) de l'Estatut dels Treballadors vulnera la normativa europea, i discrimina al treballador amb discapacitat al extingir la seva relació laboral, i sentència que l'empresa està obligada a fer un «ajustament raonable» del lloc de treball, és a dir, a buscar-li una nova feina dins l'empresa adequada a la seva situació de discapacitat.

Per tant, la sentència del TJUE revoca l'article 49.1.e) de l'Estatut dels Treballadors per considerar que vulnera la normativa europea, declarant literalment que «el concepto de «ajustes razonables» implica que un trabajador que, debido a su discapacidad, ha sido declarado no apto para las funciones esenciales del puesto que ocupa sea reubicado en otro puesto para el que disponga de las competencias, las capacidades y la disponibilidad exigidas (...) En efecto, tal normativa nacional, en virtud de la cual un trabajador con discapacidad está obligado a soportar el riesgo de perder su empleo para poder disfrutar de una prestación de seguridad social, menoscaba el efecto útil del artículo 5 de la Directiva 2000/78».

Per tant, a partir de la sentència del TJUE, l'empresa no pot extingir automàticament la relació laboral amb un treballador que ha estat declarat en situació d'incapacitat permanent, i ha de portar a terme els «ajustaments raonables» per donar-li un nou lloc de treball dins l'empresa, adequada a la seva situació de discapacitat. I només si aquests ajustaments són impossibles (i suposen una «càrrega excessiva» per l'empresari), en aquest cas podrà extingir la seva relació laboral.

■ Nova normativa en tramitació

Aquesta nova doctrina del TJUE ha obligat a reaccionar al Govern espanyol, que està tramitant una reforma del ja citat article 49.1.e) de l'Estatut dels Treballadors. Concretament, el nou redactat proposat pel Ministeri de Treball (i que encara no està en vigor) diu: «*La empresa no podrá extinguir el contrato de trabajo por esta causa cuando la persona trabajadora solicite que se realicen los ajustes razonables en su puesto de trabajo que le permitan continuar desempeñándolo o, cuando esto no sea posible por constituir una carga excesiva, el cambio a otro puesto de trabajo vacante compatible con su nueva situación*».

Hem d'esperar encara a la tramitació d'aquest nou redactat del ja citat article 49, ja que és molt probable que en el seu pas pel parlament pateixi canvis, però sembla evident que potser en pocs mesos tenim un nou redactat de la norma, i que potser entra en vigor en pocs mesos, on l'empresa no pot extingir la relació laboral amb el treballador que ha estat declarat en situació d'Incapacitat Permanent, havent de realitzar primer (si aquest ho sol·licita) els ajustaments raonables perquè l'empleat continuï treballant per a la mateixa empresa.

■ Multitud de dubtes sense resposta encara

La situació jurídica actualment és molt confusa, a causa d'un article (en aquest cas el 49 Estatut dels Treballadors) revocat per una sentència del TJUE, i a l'espera d'una nova norma que encara s'està tramitant i que no sabem com estarà escrita finalment. Per tant, s'acumulen els dubtes, tant pels treballadors com també pels advocats d'empresa. Alguns d'aquests dubtes són:

- Pot l'empresa extingir la meva relació laboral si em declaren una incapacitat permanent?

No. A data d'avui (i en base a la sentència del TJUE) l'empresa té l'obligació legal de buscar-te un lloc alternatiu si et reconeixen una invalidesa, i només després de demostrar que la teva reincorporació suposa una càrrega excessiva, l'empresari podria extingir la relació laboral.

- Què és un «ajustament raonable» o una «càrrega excessiva»?

A data d'avui tots dos són termes excessivament genèrics, i haurà de ser la jurisprudència o la normativa la que els vagi delimitant i definint. El que està bastant clar és que serà més fàcil al·legar la «càrrega excessiva» en una petita empresa (per exemple un bar de dos o tres treballadors) que en una gran empresa (per exemple la SEAT o TMB), ja que al tenir una gran plantilla és més fàcil la possibilitat d'ajustar el lloc de treball.

- Que puc fer si l'empresa es nega a fer-me l'«ajustament raonable»?

Tens un termini de 20 dies per reclamar que l'actuació empresarial és un acomiadament, o accionar una demanda de tutela de drets fonamentals. Ja hi ha hagut dues sentències molt recents de Tribunals Superiors de Justícia (de les Illes Balears i de Múrcia), que han declarat com a acomiadaments improcedents o nuls aquestes actuacions empresarials, i als Jutjats Socials comencen a tramitar-se múltiples demandes reclamant-ho.

- L'ajustament raonable ha de mantenir-me el mateix salari que estava percebent?

Encara és aviat per respondre aquesta pregunta, però entenem que l'esperit de la sentència del TJUE és que hi hagi un ajustament del lloc de treball i, per tant, mantenint el mateix salari que s'estava percebent. Però aquest aspecte haurà de ser delimitat per la nova norma o pels jutjats.

- Si ja tinc reconeguda una incapacitat total des de fa anys puc reclamar tornar a l'empresa?

No. L'acció d'acomiadament té un termini màxim de 20 dies, passats els quals, per molt il·legal que sigui l'extinció de la relació laboral, no es pot reclamar l'acomiadament nul o improcedent. L'única excepció seria que el Conveni Col·lectiu aplicable determini algun dret a reincorporació o lloc alternatiu, però s'hauria d'estudiar cada cas concret i cada Conveni.

FONSI LOAIZA

Quan els sospitosos habituals són els pirates de dalt

Fonsi Loaiza (San Fernando, Cádiz, 1990) fa periodisme i no relacions públiques; per això de seguida les mencions a Pegasus quan poso la gravadora o el «si no me meten en la cárcel» tot just després de saludar-nos. Confronta aquesta teranyina que hem anat coneixent com el Règim del 78. A *Sospitosos habituals* (Tigre de paper, 2024) posa el dit a la llaga al periodisme, l'Església, la monarquia... les potes del règim. I si una pota cau, diu, cau tot. Ens colem al pati de l'Ateneu Barcelonès, la casa dels senyorets, per parlar-ne.

TEXT

Ramon Massana

Quan estàvem entrant deies «Bé, si no em fiquen a la presó». I això crec que és una mica simptomàtic de com està el país en general i el periodisme.

Sí, és això. Quin sistema politicomediàtic-periodístic tenim, no? Els drets fonamentals s'estan reconvertint —la llibertat d'expressió, el dret a opinar— en delictes. I se segueix aplicant la Llei Mordassa, que suposadament trauria el PSOE i no només no ho ha derogat, és que l'ha aplicat més que quan hi havia el govern del PP! I els mitjans de comunicació són la pota que sosté tot aquest castell de cartes que és el Règim del 78, i crec que és on hi ha més corrupció a l'Estat espanyol.

Tu ho vius des del periodisme.

Jo sóc autònom; a mi com no em poden fer fora de gairebé enlloc! Jo vaig on puc, com puc. De moment no han censurat els meus llibres. Veurem en un futur si segueix la deriva restrictiva. Però és veritat que censurar un llibre, per exemple, pot ser un efecte boomerang que al final li donaria més repercussió. I al final jo crec que per això no ho fan.

ED. TIGRE DE PAPER

La llei del silenci.

No en parlen. És més: una cosa molt curiosa que també assenyalo és com la premsa escrita internacional s'ha fet més ressò del meu llibre que la premsa espanyola.

El periodisme, com tants altres sectors, s'ha anat precaritzant. I això també pot fer que els periodistes s'autocensurin, no?

Molts diaris ja han fet acomiadaments, EROs... I al final quan acomiaden un company en realitat és un acomiadament per a tothom. Perquè al final el que es queda ja sap... que li tremolin les cames. I això ha passat molt al sector periodístic. Comprar un periodista és molt barat. I a més també la forma de comprar-lo és col·locant-lo de tertulià; hi són posats per certs partits polítics, certs interessos, perquè no parlin del que realment ens afecta als treballadors.

Una altra manera de dominar les veus dissidents és a cop de multa. A tu te n'arriben sovint.

Sí! La majoria estan arxivades. L'última que em va arribar i que vaig haver de declarar va ser de Girauta, que ha passat per tots els partits (PP, Ciutadans, Vox) i apareixia als papers d'Uber com un llobbista a la UE a favor de la multinacional. I per publicar-ho m'ha denunciat. Diu que ell ho va fer pels seus principis liberals! I és veritat que jo, per exemple, sí que segueixo condemnat per injúries a la policia i tinc moltes denúncies, però hi ha persones represaliades a la presó, com el cas de Pablo Hasel, que fins al 2027 estarà a la presó.

I més enllà dels periodistes, els mitjans periodístics tenen els seus vincles i els seus límits, oi? Per exemple la monarquia.

Sí! Ara per conèixer les misèries de la dinastia Borbònica has de llegir The Telegraph! Tornem als temps del franquisme, quan havies de seguir la premsa internacional per saber què passava al país. Aquí, els mitjans de comunicació convergien amb la monarquia. El grup Prisa no s'entendria sense la unió que ha tingut amb la monarquia, amb Joan Carles I. S'estableixen aquests vincles per defensar sobretot els

Borbons. Mira, jo vaig entrar com a becari a El País el 2 de juny del 2014, coincidint amb l'abdicació de Joan Carles I. El grup Prisa, Rubalcaba... estaven molt interessats en aquesta operació, en aquest canvi.

Per salvar la institució.

Salvar-se ells mateixos; no només la institució. Perquè si cau la monarquia cauen ells; caurien tots. Tot aquest castell de cartes que és el Règim del 78 cauria amb totes les potes. Saben que la clau de volta del sistema és la monarquia. Per això la defensaran sempre. Per això és intocable.

La monarquia és l'enllaç amb el franquisme. Hi ha una continuïtat.

Quan van arribar els alcaldes del PSOE semblava que no serien els cacics però a Andalusia ho hem patit igual. Semblava una renovació però en realitat era que ells s'adaptaven als cacics. Hi ha alguns discursos de certs *barons* del Partit Socialista, com pot ser García Paje, que semblen criptofalangistes. Crec que era l'escriptor Rafael Chirves que deia que aquells del PSOE que provenen de famílies franquistes és que els pares els van comprar la innocència; perquè en realitat els ve la riquesa perquè els pares eren uns assassins! Solc-haga deia que Espanya és el país on és més fàcil fer-se ric; i ho deia com una cosa bona! O les lleis de venda de Boyer, que segueix vigent: i com s'ha encarit un sostre! I tot això va ser per culpa d'ells!

I la desindustrialització que va fer Felipe González no te la fa el PP!, ¿no? Ho hauria de fer amb més tacte.

Hi ha l'arrel, doncs, a la guerra civil.

Guerra civil? Cop d'estat feixista! Que va anticipar la guerra mundial. I que va ser sobretot per les petites reformes que intentava fer el Front Popular. Abans d'ahir va morir la filla de Blas Infante —que encara està en una cuneta, Blas Infante, a Andalusia, saps?—; ella deia que el seu pare el van matar per intentar fer la reforma agrària. Que encara no s'ha fet en aquest país.

Reformes pendents als anys 30 i que van aixecar butllofes fins al punt del cop d'estat...

El cop d'estat i abans, a Casas Viejas, per exemple, van assassinar un munt d'anarquistes i altres. I els nêts segueixen aquí.

L'Església hi va tenir el seu pes, en aquell context. Ara no en parlem gaire, de l'Església.

Abans l'Església era molt important i ara no és tan visible. Però tots se'n van amb el Papa. A Cadis *Kic-hi* [alcalde de Podemos, 2015-2023] li ha donat una medalla a la Verge! Al final l'esquerra diu que és que cal defensar el que és popular. Per què estem ficant l'Església en allò popular quan realment es carrega el que és popular?! Vaig veure una pancarta dels anys 30 que em va encantar, que deia: «No volem Setmana Santa, el que volem és pa i treball». I ara defensen que la Setmana Santa és apoderament, quan les confraries han funcionat com una forma de repressió! I fins i tot s'està regalant sòl públic a l'Església! I l'Església ha continuat estant a les escoles públiques. Això hauria de... Vaja, que l'esquerra no defensi el laïcisme... això hauria de ser el mínim per considerar-te demòcrata, no?

M'ha agradat el títol del teu últim llibre, *Sospitosos habituals, perquè normalment ho som nosaltres —els migrants, els anarquistes...—* i m'agrada aquest capgirar-ho; apuntar als pirates de dalt.

Són els pirates que ens governen i que cada cop hi ha menys contrapès contra ells, que ho tenen tot comprat. També sindicats. Jo, per exemple, he estudiat molt la figura de Florentino Pérez, i és clar, no s'entendria el poder de Florentino Pérez sense l'esquerra, sense els dirigents. Jo respecto els sindicalistes de base de tots els sindicats, però els dirigents de Comissions i UGT van donar suport a Florentino, i un dels dirigents de CCOO treballava al Reial Madrid; tot això ho va comprant Florentino. Per exemple, un altre cas: Manuela Carmena, que quan era jutge fins i tot va arribar a embargar els comptes de Florentino Pérez en relació al Partit Reformista Democràtic, quan va arribar a l'alcaldia de Madrid va prometre que mai no aniria a la llotja: «Això és una vergonya, que acceptem aquest tipus d'obsequis» i no sé què. Bé, va acabar a la llotja, va acabar retratada amb Florentino Pérez i aprovant l'operació Chamartín, que diuen que és una de les operacions urbanístiques més grans que hi ha a tot Europa.

Així doncs, de la política institucional en podem esperar res?

Que se'n vagin a la merda podem esperar! [riu] Perquè vaja, les castanyes del foc no ens les trauran, això està clar! I a més treuen temes que no repercuteixen en la classe treballadora.

Jo crec que ha funcionat, ara sobretot Sumar, com una forma de «palanganeros» del PSOE; de vendre's! La reforma laboral, que la venen com un èxit, no ha tocat la indemnització per acomiadament del PP, que era bàsic! Que fins i tot la pròpia Yolanda Díaz, quan era a Podem i no era al Govern, la criticava fort! I al final en tots els temes centrals no es parla tampoc de la reforma de l'article 135, que posava per davant el deute respecte a les persones

Sí, sí! Les empreses de Florentino Pérez controlen mitja Barcelona: els serveis a domicili, residències de gent gran, les obres públiques... I a més, el Barça està unit a Florentino Pérez. Per exemple, Sandro Rossell, que va ser president del Barça, el primer que va fer quan va arribar Florentino Pérez al Camp Nou va ser fer-li una reverència. El pare de Rosell va ser un dels fundadors de CiU, i després va tenir una empresa que va fer una UTE amb la de Florentino Pérez, que feien els seus negocis d'AVEs i històries. I és clar, van fer negoci aquí a Catalunya. Perquè no se sol dir, però Florentino Pérez on comença? A Construcciones Padrós. I no s'entendria el 3% de Convergència i tota la corruptela que hi ha hagut sense corruptors com Florentino Pérez.

Aquestes relacions clientelars semblen estructurals a l'Estat espanyol.

I a més, fins i tot si són sancionats, és una multa mínima, que al final la paguen les grans constructors. Durant 25 anys es van repartir l'obra pública formant un càrtel ACS, ACCIONA, FCC... Totes aquestes es van repartir les adjudicacions entre elles; i van ser condemnats i segueixen rebent adjudicacions. I continuaran fent el mateix, perquè després d'aquesta condemna... La repercussió és mínima, els surt baratíssim.

La por

Vicenç Pujals

«**A** vegades la pau no és més que por». Ho cantava Raimon els grisos anys seixanta. La pau, la por. Quan els grans propietaris rurals van reconstituir el Sometent Armat de la Muntanya de Catalunya el 1855, ho van fer sota un lema que deia: «Pau, pau i sempre pau». La por, la pau, sovint són dos plats d'una mateixa balança.

Què és la por? Definició del Diccionari de la Llengua Catalana: «**Torbament de l'ànim, especialment sobtós i fort, en presència d'un perill real o imaginari. Aprensíó que hom té que li esdevingui algun mal, que s'esdevingui alguna cosa contrària a allò que desitja.**»

La por ha pesat sovint com una llosa sobre les classes populars. I hi ha hagut pau, sovint; aquella pau que celebraven els franquistes, per exemple, construïda sobre els milers de morts i el terror. La pau social dels amos: la de les fosses comunes, els batallons disciplinaris, les presons plenes a vessar, els afusellaments, l'exili.

Lamentablement, avui aquesta sensació —la por—, limita encara a vegades l'acció sindical en alguns llocs, en algunes persones: ens hi trobem a vegades al sindicat. Gent que suporta situacions d'explotació laboral en tots els aspectes per temor a les represàlies per part de l'empresa, tant en el sector públic com especialment en el privat.

Tenen por de reclamar el que ens correspon; de denunciar situacions greus d'assetjament laboral i sexual. Tenen por de presentar Inspeccions de treball, de demandar l'empresa davant dels Jutjats socials. Tenen molta por de crear Seccions sindicals, de donar suport als delegats sindicals, i fins i tot tenen por de donar suport als companys acomiadats i maltractats per l'empresa.

És culpa d'aquests treballadors i treballadores? Definitivament NO, o només de forma ínfima.

De qui és la culpa, doncs? La resposta és molt clara: la culpa és de l'ombra llarga dels règims de terror i control social, en dictadura o democràcia. I d'un sistema i unes institucions pensats per decantar la balança, per poc que puguin, a favor dels interessos dels poderosos de sempre.

Un sistema sindical que s'ha instaurat per dificultar als treballadors la defensa dels seus drets, des del moment de les eleccions sindicals fins a la negociació de convenis col·lectius; des d'una Inspecció de Treball sense gaires mitjans ni ganes; des d'uns jutjats del social col·lapsats i amb incorporació d'alguns jutges amb poca sensibilitat social. Amb reformes laborals que limiten any rere any els drets aconseguits pels treballadors en dècades anteriors.

Podem arronsar-nos, és clar, i deixar-nos dominar per la por. Però això no només ens paralitza individual i col·lectivament: de fet, obre la porta a la pèrdua de drets i a la degradació de les nostres vides.

La pau social i la por ens aïlla. El sindicat és unió, força, suport mutu. És prendre consciència d'allò col·lectiu. És consciència de classe. És saber que sols som esquitats, inofensius, i junts podem plantar cara. Que si ells avancen nosaltres retrocedim; que si nosaltres avançem, ells retrocedeixen. La pau, la por, la lluita, la vida; plats de la balança.

Quan aixequem la reixa i obrim la porta del sindicat veiem a vegades la por als ulls, la moral de la derrota. Quan surten del sindicat ho fan amb les coses més clares, més fermes. Els militants i afiliats

que fa temps que som als sindicats no hem de jutjar aquestes pors; hem d'estendre la mà, donar eines, suport, orientació, fermesa, confiança. Estendre seccions sindicals. Està a les nostres mans revertir la dictadura de la por i la submissió. Que tothom surti del sindicat amb un somriure als llavis i la força per defensar-nos i avançar en la lluita per la justícia social. I que el boca-orella faci créixer seccions sindicals, sindicats i, el més important, enterrem la cultura de la por. Almenys, entre la classe treballadora.

**Podem arronsar-nos,
és clar, i deixar-nos
dominar per la por.
Però això no només ens
paralitza individual i
col·lectivament: de fet,
obre la porta a la pèrdua
de drets i a la degradació
de les nostres vides**

Turisme massiu vs barris:

una tensió constant

Daniel Pardo Rivacoba
Assemblea de Barris pel Decreixement Turístic

A aquestes alçades els antics mantres oficials «el turisme és bo per a tots» i «el turisme és una fàbrica sense fums» estan més que superats, i han estat substituïts en bona mesura per un relat des de dins, des dels territoris i els cossos que en pateixen els impactes i els fums —perquè existeixen, sí, són nombrosos i greus—.

En l'actual context d'indignació anti-turistització i de pluja constant d'esdeveniments elitistes contractats per l'Ajuntament de Barcelona com si es tractés del consell de direcció d'una empresa privada (Copa Amèrica, desfilada Louis Vuitton al Park Güell, Fórmula 1 dins de la ciutat, Tour de França...), aquesta afirmació pot semblar una obvietat, però no ho era pas 15 anys enrere.

Hi ha dos factors que han contribuït a aquest canvi de relat. Un, potser no el principal però igualment necessari, és la feina de formigueta dels moviments antituristització de desmuntar mentides i mites, de fer anàlisi i pedagogia sobre l'autèntic funcionament del negoci turístic en termes de beneficis i perjudicis, així com la capacitat dels moviments socials per assumir aquest relat, fer-se'l seu i sumar-lo a les seves lluites específiques (habitatge, clima, ecologisme, feminismes...). Per altra banda, el principal motor d'aquest procés d'indignació creixent és el pur agreujament constant del procés de turistització, amb especial èmfasi en l'habitatge i les condicions laborals.

Però no podem oblidar la contaminació i les emissions de CO2 provinents d'avions i creuers; els problemes de salut que se'n deriven, així com dels problemes per dormir i de l'estrès que pateixen per una intensitat d'usos frenètica; la desaparició del comerç d'ús quotidià, els carrers, les places i el transport públic que acaben col·lapsats i inutilitzables; el tancament, museïtzació i privatització d'espais públics; o, més globalment, el dèficit democràtic producte de la ingerència constant de *lobbies* turístics i la vulnerabilitat que pateixen la ciutat i la seva població per l'alta dependència d'un sector exposat a tot tipus d'eventualitats (pandèmies, atacs terroristes, situació geopolítica, modes, etc.).

A escala de barri, el procés de turistització hi irromp trencant i afeblint el teixit comunitari i veïnal. A més de la gent expulsa-

da directament de casa seva per fer-hi allotjament, hi ha la que acaba sent-ho perquè l'atractiu turístic es reflecteix al seu lloguer en forma de pujada inassumible. En paral·lel, el teixit comercial també canvia, s'especialitza en el turisme i apuja els preus; els carrers i places on abans es feia vida col·lectiva acaben ocupats per masses de turistes i pels negocis específics que se'n beneficien; es complica la mobilitat tant a peu o amb bici com en transport públic; augmenten els problemes per dormir de nit davant de l'especialització en restauració i oci nocturn. Aquesta sèrie de factors aparentment menor fa que algunes persones que sí que poden mantenir casa seva al barri, perquè és de propietat o perquè

tenen un lloguer assumible, marxin igualment quan no aguanten més la perspectiva de viure en un camp de batalla constant. Per últim, i potser és la dinàmica més perversa de totes, el procés d'expulsió provocat per la turistització es retroalimenta: cada persona expulsada és un punt del teixit veïnal que salta i que afebleix el conjunt; per molt que jo pugui quedar-me al barri, si el meu entorn és progressivament expulsat, perdo arrelament i ganes de viure-hi, i en algun moment les dificultats quotidianes per fer-ho poden acabar superant la meua voluntat de romandre-hi.

Dit això, mai no s'ha de donar un barri per perdut, per mort. És massa habitual

sentir frases com «el centre està mort», «no hi queda res...», comprensibles però que involuntàriament estigmatitzen o donen un barri per perdut. Per experiència sabem que, quan la turistització colpeja, la vida comunitària potser s'amaga, es fa enrere, cerca espais menys exposats a les inclemències, però segueix existint allà, darrere de les capes i capes d'exploració turística.

Diferents elements com el cabreig creixent davant de l'exploració turística i dels macroesdeveniments de luxe ja esmentats, o les recents i properes mobilitzacions a Canàries o Balears, evidencien que s'obre un nou cicle de contestació social i de mobilització antituristització. El proper dissabte 6 de juliol tindrem una primera cita a Barcelona: a les 18h sortirà de les Drassanes la manifestació unitària *PROU! - Posem límits al turisme*.

Twitter: @AssBarrisDT | Web: <http://www.assembleabarris.wordpress.com>

El proper dissabte 6 de juliol a les 18h sortirà de les Drassanes la manifestació unitària PROU! - Posem límits al turisme

NEURODRETS

La darrera frontera

«Imagina si las compañías interesadas en comerciar con nuestros datos personales, no sólo tuvieran datos sobre lo que hacemos y decimos, sino sobre lo que pensamos»

Rafael Yuste

«La ley de reforma constitucional habla de “resguardar especialmente la actividad cerebral, así como la información proveniente de ella”»

Maria Isabel Cornejo Plaza, Somos Iberoamérica

TEXT

Avi de la Kabra

IL·LUSTRACIÓ

Violet Avocado

En un moment històric on els límits de la realitat s'estan desdibuixant, on l'ètica i la moral responen davant el poder absolut del capital i quatre superpotències, cal imposar-se la reflexió crítica. Hem de dir amb valentia i orgull: NO a traspasar certs límits humans sense un consens majoritari després d'un debat públic. Això no és una manifestació anti-transhumanista o anarco-primitivista, és una crida a la responsabilitat davant la insensatesa depredadora del nostre model de societat.

Sobre la taula hi ha un nou poder que avança silenciosament mentre estem sota la hipnosi de l'*scroll* infinit de la realitat tergiversada d'Instagram o X, la neurotecnologia.

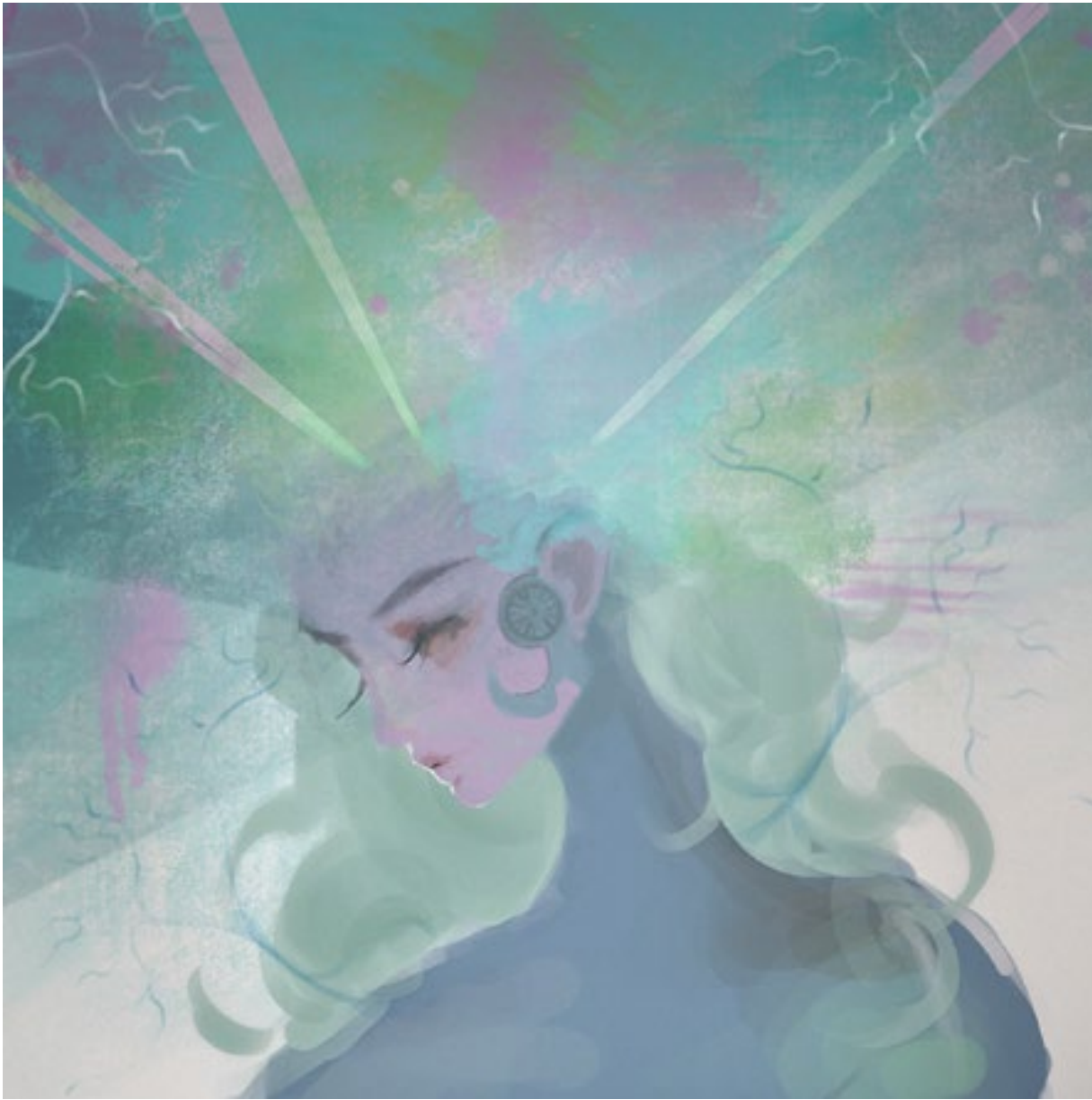
Mentre ens trobem al llindar d'un nou conflicte de grans dimensions, al món civil experimentem un transcendental canvi. La classe obrera, particularment la precària, patim les diverses formes d'opressió del poder faraònic d'uns humans alienats de la seva espècie. La neurotecnologia, en aquest context, emergeix com una força fonamental comparable a qualsevol altra arma de guerra o de domini.

Els efectes devastadors de les xarxes socials, la desinformació i l'omnipresent publicitat capaces de mobilitzar masses idiotitzades, són

només una ombra de la possible manipulació dels nostres cervells. Cada dia surt una publicació científica que alerta, amb dades empíriques, com afecten les xarxes socials al desenvolupament dels cervells infantils, i els canvis cerebrals que produeixen en els d'adults. Fins i tot hi ha plataformes que el 2021 ja afirmaven que tenien coneixement dels efectes negatius sobre la salut. Així doncs, què podem esperar d'aquest món amb dispositius capaços de descodificar la nostra informació més íntima, de modificar sentits o introduir records com si estiguéssim dins l'obra de Philip K. Dick *We Can Remember It for You Wholesale?*

Els poderosos lobbies transhumanistes avancen amb la implementació del seu decàleg, torçant la voluntat dels Estats

Rafael Yuste és professor de Ciències Biològiques i Neurociència, codirector de l'Institut Kavli de Ciències del Cervell i director del Centre de NeuroTecnologia (NTC) de la Universitat de Colúmbia. Va ser el 2013 un dels primers assessors del projecte "Brain" de Barack Obama, un projecte dissenyat per mapejar l'activitat del nostre cervell. El 2017, signà

amb unes altres 25 personalitats del món científic i d'enginyeria la proposta d'incorporar a la Carta dels Drets Humans cinc neurodrets inalienables: la privacitat mental, la identitat personal, el lliure albir, l'accés equitatiu i la no discriminació.

Si seguim el rastre del professor Yuste, veiem que va ser convidat a Xile en el marc del Congrés del Futur, una comissió de tecnologia que organitza el Senat d'aquest país cada any. En aquest escenari esdevé un moment paradigmàtic per a la humanitat. Es decideix per unanimitat —primer al Senat, i posteriorment a la Cambra dels Diputats— legislar sobre les neurotecnologies, per protegir la integritat mental de la ciutadania; en especial la ciutadania del futur, les criatures de l'avui. Xile el 2023 passa a ser un país pioner en la protecció dels neurodrets. Un missatge inequívoc pel món: la dignitat de la persona està per sobre de tot.

Amb la modificació de la seva Carta Magna fan front, entre d'altres, als reptes que planteja, per exemple, Mark Zuckerberg amb l'experiència immersiva que promet el seu metavers. Aquesta experiència, fruit dels somnis més egòlatres,

és observada amb profunda preocupació per la comunitat científica, que avisa de la possible afectació a la neuroplasticitat del cervell, especialment l'infantil, que pot alterar el desenvolupament crític mitjançant modificacions del sistema nerviós central, o bé alterar la capacitat de discernir, eliminant el lliure albir, la lliure autonomia o bé intromissions a la privacitat mental.

Però no només està preocupada la comunitat científica: dins el mateix sistema capitalista hi ha grans potències econòmiques que veuen amb inquietud aquesta tecnologia. També n'hi ha que veuen una oportunitat per enriquir-se encara que sigui a costa de la nostra ment, de la nostra essència humana.

Precisament a Espanya, el 24 d'octubre del 2023 es va donar a conèixer la Declaració de León sobre Neurotecnologia Europea. A la declaració hi podem trobar detalls que ens diuen on som i per on va el camí europeu. Per exemple: «La neurotecnologia fa referència als dispositius i procediments utilitzats per a accedir, controlar, investigar, avaluar, manipular i/o emular l'estructura i funció dels sistemes neuronals

d'animals o éssers humans.» «Manipular, recopilar, conservar, processar i emmagatzemar dades cerebrals requereix summa delicadesa. Per exemple, l'anàlisi dels contractes amb consumidors de les 30 majors empreses de neurotecnologia del món mostra que totes processaven les dades cerebrals dels usuaris mitjançant mecanismes de consentiment, i totes menys una tenien permís per compartir-los amb tercers». «Molts governs i empreses estan invertint grans sumes en neurotecnologies en una carrera per innovar, ampliar i assegurar-se una quota de mercat.»

Europa, amb aquesta exposició, mostra una tímida preocupació per la nostra integritat humana, mentre demostra un notable interès per “situar-se a l'avantguarda” de la tecnologia Web 4.0 i el món virtual; debatint i decidint una sèrie de principis bioètics d'afectació general amb l'afany principal de convertir-nos en figures descades dels mercats incipients. La classe obrera, enfangada amb la provocada supervivència del dia a dia, importem poc, o ben poc, en comparació amb els bilionaris beneficis del sector.

Per la seva banda, els poderosos lobbies transhumanistes (h+) avancen amb la implementació del seu decàleg per resoldre els “defectes indesitjables” de la humanitat, torçant la voluntat d'uns Estats que es gestionen com grans empreses.

Aquest força h+ ha aconseguit normalitzar la modificació de l'ADN humà per a millorar característiques, la selecció i modificació d'embrions per a eliminar aspectes indesitjables, així com l'aplicació de la nanotecnologia i biotecnologia aplicada al cervell per potenciar capacitats sensorials i cognitives. També la promoció de fàrmacs i píndoles per controlar emocions i millorar habilitats; a més de la idea de l'existència post-biològica, que implica escanejar la matriu sinàptica i transferir-la a un entorn digital, la combinació d'intel·ligència artificial amb parts orgàniques, fins i tot la criopreservació.

Per això, la presa de consciència davant aquests brutals reptes ens ha de permetre parlar i actuar de forma crítica sense entrar en negacionismes. És crucial crear espais de debat públics per defensar fervorosament els nostres espais d'intimitat i recuperar els que hem perdut. En joc hi ha la nostra pròpia humanitat. Humanitat que no hauria de convertir-se en una mena de zombi sense lliure albir, dominada per tecnologies que suprimeixen la nostra autonomia i singularitat.

«El usuario de Neuralink, el chip cerebral de Elon Musk, juega al Mario Kart con la mente»

Yahoo Finanzas

Dones Llibertàries

Avancem juntes posant la vida al centre

Durant els dies 17 al 20 d'abril, va tenir lloc la V Trobada del grup de Dones Llibertàries, on vam participar dones de diferents territoris de l'estat espanyol, de manera intergeneracional i amb noves incorporacions de companyes.

Rosalía Molina
Dones llibertàries de CGT

■ Filant la nostra trajectòria

Aquest grup va néixer l'any 2018, arran del Congrés de Mèrida, on vam veure la necessitat d'ajuntar-nos, fent-nos costat, treballar juntes... En aquests moments ja tenim una petita trajectòria conjunta: Mèrida 2018; Ruesta, 2019; Vallvidrera (Bcn), 2019; (la proposta de trobada a Valladolid es va anul·lar per la situació de Pandèmia); Caldes d'Estrac (Bcn), 2023; Ciutadella, 2023; Dílar (Granada), 2024.

A partir d'aquestes trobades hem creat una història col·lectiva, amb testimoniatges gràfics, documents, debats, propostes, construcció de continguts, suggeriments, acords, en constant formació, crítica i autocrítica... però sobretot creant un espai de cures, apropament mutu, companyonia i construcció col·lectiva. Unes trobades amb moltíssims aprenentatges i molta sororitat col·lectiva entre nosaltres, on el debat i el respecte són prioritaris.

■ Com avancem durant les trobades

En aquesta V trobada vam treballar refrescant la memòria de propostes i temes pendents de les trobades anteriors i trobant la manera de fer-les realitat, compartint els avenços dels grups de treball, sobre presentació de Llibertàries (fullet), difusió (bloc, xarxes socials) i agenda confederal 2025.

Del pensament col·lectiu a l'acció conjunta.

Es van presentar les propostes de treball i es va acordar i consensuar el document de presentació de Llibertàries: què som, objectius, finalitat.

Vam treballar també la construcció de l'agenda confederal 2025, amb perspectiva feminista, recuperant les nostres predecessores: anarquistes, sindicalistes, artistes, lluitadores... així com salut laboral, dret al propi cos, antimilitarisme, acció sindical, antiracisme, anticolonialisme, economia feminista...

Vam plantejar també la importància de la difusió (bloc, xarxes socials).

I tot sense oblidar-nos d'un Espai obert de cures. "Com estem? Com estem en els nostres territoris? Com estem en els nostres espais de sindicalisme/activisme?"

Recuperant la nostra genealogia, vam tenir la xerrada-debat: "Contra l'Oblit. El llegat invisible del Patronat de Protecció de la Dona", a càrrec de Pilar Iglesias Aparicio, investigadora independent, militant feminista, membre del Grup de Suport a les represaliades pel Patronat de Protecció a la Dona. Una xerrada molt formativa i enriquidora, on vam poder recuperar la memòria històrica de la situació de les dones durant l'època franquista.

Com que la trobada es va celebrar en plena naturalesa, vam aprofitar els espais de cures per passejar per l'espai natural protegit de Sierra Nevada, prop de Dílar, per admirar i gaudir d'una vall frondosa envoltada de nogueres, hortes tradicionals i pinedes.

I vam tenir temps de compartir experiències, com ara "Dones en els campaments sahrauís", a càrrec d'unes companyes de Llibertàries que van ser recentment en aquests campaments i van compartir les seves impressions i experiències.

I seguim avançant, decidint juntes la propera trobada.

I debatent i compartint els avenços del grup de treball sobre agressions, on treballem explorant i consensuant estratègies col·lectives per subvertir les agressions des d'un enfocament anarcofeminista.

Finalment, vam acabar amb un espai de reflexió/debat. "Quina és la teva vaga general? Quins són els motius de la vaga general? Què entenem com a Llibertàries per vaga general?"

I amb l'espai de cures, que tal com diria Emma Goldman "si no puc ballar, aquesta no és la meva revolució".

PORTEM UN MÓN NOU EN ELS NOSTRES CORS

■ PRESENTACIÓ DE LLIBERTÀRIES

Som hereves dels grups de dones llibertàries que ja des dels anys 80 estem organitzant-nos en la lluita feminista.

Llibertàries es crea com un col·lectiu anarcofeminista autònom que neix l'any 2019 com a resposta d'autodefensa feminista davant violències patriarcals encara avui latents en la militància de l'anarcosindicalisme.

A partir d'aquí, ens anem constituint i formant com a grup autònom permanent per diferents territoris.

■ QUÈ ENS DEFINEIX

- Som un espai de sororitat i suport mutu per a les companyes llibertàries.

- Som una manera de viure autònoma i en solidaritat (local i internacionalista) amb altres dones i identitats dissidents que lluiten contra el patriarcat, el capitalisme i el colonialisme des d'una perspectiva llibertària.

- Som un espai de cures, ajuda mútua, companyonia i construcció col·lectiva enfront de les violències quotidianes dins del sindicalisme combatiu.

- Som un espai de resistència, acció directa i irreductibilitat contra els diferents sistemes d'opressió.

- Som un motor de transformació des de l'anarcofeminisme en constant formació, crítica i autocrítica.

- Som present, però som conscients de totes aquelles que ens precedeixen i que gràcies a elles estem i seguim aquí.

- La nostra aposta també és recuperar la nostra genealogia feminista i trencar amb la invisibilització històrica cap als feminismes.

- I també som futur, perquè les que vinguin puguin continuar en la lluita feminista transformant realitats.

- Som una xarxa d'intercanvi, apoderament col·lectiu, solidaritat i aliances amb altres col·lectius i organitzacions afins.

**SOLIDARITAT ANARCOFEMINISTA
PER A TRANSFORMAR-HO TOT!**

✉ grupolibertarias@gmail.com

Els riscos laborals no només afecten de forma diferent a les dones, també tenen més dificultats per:

- 1- Que es reconegui que hi ha un dany
- 2- Que es determini que té un origen laboral
- 3- Que se li compensi econòmicament per aquest motiu

Rebuig de les queixes → Tòpic: el treball de les dones és lleuger i sense riscos → No s'investiguen els riscos → No s'estableixen programes de prevenció → Els riscos no són visibles → Maialties atribuïdes a les hormones, a la histèria femenina o al treball domèstic → Rebuig de les queixes

Cercle d'invisibilitat, K. Messing

Trenca aquest cicle. Reclama els teus drets!

La PRL amb Perspectiva de Gènere també és cosa de la **CGT**

Píndola 12

NOVA BAIXA LABORAL PER REGLES DOLOROSES, LO 1/2023
Menstruació incapacitant secundària:

- Dolor menstrual associat a malalties pelvianes: endometriosis, fibromes, pòlips, etc.
- La tramita la doctora de capçalera.
- No computa com a recaiguda.
- S'abona des del primer dia.
- Cotitza per al 100%.
- En vigor des del 01/06/2023

A la negociació del teu CONVENI COL·LECTIU:
Inclou el complement salarial a les baixes IT.

ELIMINA EL BIAIX DE GÈNERE AL SALARI

La PRL amb Perspectiva de Gènere també és cosa de la **CGT**

Píndola 13

PÍNDOLES PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

Grup de Treball
PRL-Gènere

La vida als campaments sahrauis

Coneixent altres realitats

Custòdia Villalobos, Alicia Ruiz i Rosalia Molina
de CGT Menorca, CGT Granada i CGT Barcelona

Del 25 d'abril al 5 maig, tres companyes de CGT vam ser als campaments sahrauís. Ens vam allotjar a casa de Mattu, a la wilaya de Smara, compartint el dia a dia amb la seva extensa família, on vam conèixer de primera mà la fabulosa hospitalitat del poble sahrauí. Una experiència dura, per la seva situació, enmig del no-res, en ple desert, on el futur és totalment incert, no hi ha

Es va fer públic el comunicat de CGT, referent a la situació del Sàhara, en defensa del dret d'autodeterminació del poble sahrauí

pràcticament treball remunerat... però molt interessant per a poder valorar la resistència, valentia i coratge del poble sahrauí, especialment de les seves dones.

Un dels objectius del viatge era finalitzar el projecte "Pitets/bates a 2 escoles, d'Smara i de Bojador". Una iniciativa duta a terme per CGT, plantejada per una companya del sindicat a partir de les demandes de les pròpies escoles en una visita anterior.

El projecte es va dur a terme gràcies al treball en col·laboració amb la nostra companya sahrauí Mattu. La confecció de gairebé 1000 bates escolars es va realitzar en un taller on van treballar 13 dones sahrauís durant dos mesos.

El lliurament d'aquest material escolar va ser molt ben acollit, amb actes de benvinguda i agraïment per part del professorat i de l'alumnat. Hi van participar representants del municipi, i el delegat territorial d'Ensenyament.

Vam visitar també l'escola infantil (guarderia) de la daira (barri) on vivia la família on ens allotjàvem. Allí ens van explicar el dèficit de materials didàctics i d'aliments que tenen, la precària situació laboral de les mestres, i van aprofitar per fer-nos demandes de materials i de menjar per als esmorzars de l'alumnat.

De visita al centre de secundària, el director ens va ensenyar les aules, els projectes de reciclatge que tenen, els tallers, el funcionament cooperatiu, i hi vam compartir experiències amb l'alumnat, quedant sorpreses de la bona feina, malgrat els pocs recursos de què disposen. Ens van plantejar demandes concretes de llibres, materials informàtics, etc.

ARXIU

Un altre dia vam visitar l'escola sahrauí-cubana-vençolana Simón Bolívar, l'única dels campaments on el seu alumnat pot cursar el batxillerat. Allí tenen la possibilitat de quedar-se a menjar i a dormir depenent de la llunyania de casa seva. En aquest centre educatiu hi ha un conveni de col·laboració amb Cuba, i fins i tot ofereixen beques per a l'alumnat que vulgui anar a estudiar allà.

El segon objectiu que vam dur a terme en aquesta visita, va ser la denúncia per part de la nostra Organització de les declaracions que el govern espanyol havia fet acceptant el Sàhara com a territori marroquí. Es va fer públic el comunicat de CGT, referent a la situació del Sàhara, plantejant la nostra oposició davant aquestes declaracions i en defensa del dret d'autodeterminació del poble sahrauí. Amb la nostra presència vam voler posar en evidència la falsedat de les declaracions del govern espanyol que pretén persuadir les persones de visitar els campaments.

Aquest comunicat es va donar a conèixer durant la I^a Trobada Internacional de Periodistes al Sàhara (Conferència mediàtica de solidaritat amb el poble sahrauí), organitzada per la Unió de periodistes i escriptors sahrauís. Durant aquesta trobada diferents mitjans de comunicació sahrauís i algerians (ràdio, premsa i televisió) ens van entrevistar perquè donéssim la nostra opinió com a organització sindical espanyola.

Vam poder visitar la ràdio local de la wilaya de Bojador, amb emissió estatal; ens van ensenyar el projecte, i ens van

plantejar les necessitats logístiques i de personal per a continuar funcionant. Allí ens van entrevistar la ràdio i la televisió nacional.

Aprofitant que durant els dies d'estada als campaments es celebrava el Fi-Sahara, vam participar com a oients en les taules rodones de debat que estaven programades per conèixer millor la realitat del poble sahrauí i altres pobles en resistència: "Dones en resistència", "Crisi climàtica", "Resistir és vèncer"...

Vam mantenir molts debats amb les dones sahrauís per conèixer la seva situació als campaments (divorci, maltractament, violències, homosexualitat...).

A nivell més "oficialista", ens vam reunir amb Mamiha Cheij Ibachir, directora del Ministeri d'Assumptes Socials i promoció de la Dona —en representació de la ministra Suelma Beiruk, que finalment no va poder assistir—, que ens va explicar el funcionament del ministeri i ens va fer una petició de col·laboració en temes de formació per a les dones.

Vam visitar el taller de dones artesanes a Bojador, on vam ser rebudes amb molta alegria, i els vam recordar que el compromís amb elles del material segueix en ferm; aquest compromís forma part del projecte "Bates, pitets i dones sahrauís".

També vam aportar medicines i ulleres a un dispensari de la Wilaya de Smara.

Des de l'Institut de la Dona hi ha un programa de microcrèdits per promoció i empoderar les dones, perquè puguin posar en marxa les seves pròpies idees d'autoocupació. Aquests microcrè-

dits també poden realitzar-se per iniciatives privades. Vam poder visitar diversos projectes com l'hivernacle d'una dona per poder tenir les seves pròpies hortalisses i vendre l'excedent.

Vam contactar amb l'únic sindicat, que ens va convidar a un acte de lliurament de premis per celebrar el 1r de maig, on només hi van assistir dones. Ens va rebre la responsable territorial del sindicat, i ens va explicar detingudament el seu funcionament, la seva dependència orgànica del govern i del front Polisari. En aquest sindicat les persones treballadores no s'afilien: acudeixen per a fer consultes, demandes i formació. Per tant, un funcionament totalment diferent del nostre. Van valorar molt positivament que érem la primera organització sindical que les havia visitat als campaments. Durant la reunió es va posar en contacte amb nosaltres telefònicament Lmani Abeid, responsable d'Afers Exteriors del Front Polisari i del sindicat, que ja coneixia la nostra organització. En finalitzar, i per poder fer un treball cooperatiu, ens van fer demandes de formació per a les dones.

És impossible poder recollir en aquest article totes les vivències del viatge. L'experiència ha estat molt positiva, malgrat les condicions tan dures que vam conèixer. Apostem per continuar col·laborant amb el poble i molt especialment amb les dones sahrauís fins que aconseguixin poder exercir el seu dret a l'autodeterminació. Visca el Sàhara Lliure! Un altre món és possible. ■■■

Per què ens mobilitzem i què defensem les i els pensionistes?

Coordinadora Pensionistes i Jubilades i jubilats de la CGT de Catalunya

Tal com diem constantment, volem deixar clar que la lluita que les i els pensionistes duem a terme durant tots aquests anys, no és per un afany egoista de defensar només el que és nostre, com intenten de convèncer-nos des dels mitjans de “manipulació” i des dels estaments polítics i financers, amb un afany de confondre i dividir-nos entre les persones que estan actives i les pensionistes. Les i els pensionistes som persones que formem part de la classe obrera; per tant, ho fem per la defensa de tots aquests drets socials que veiem que ens estan prenent, entre ells el Sistema Públic de Pensions, que mou molts milions, i a més hi ha els voltors financers, que com a llops famolencs volen quedar-s’ho tot.

Per això hem d'exigir que es garanteixi la revalorització de les pensions i els salaris en funció de l'IPC acumulat interanual (el que anomenem IPC Real) que, encara que no sigui tan real com es suposa, almenys és un referent més clar que els IPCs mitjans o subjacents que estan intentant introduir.

Què entenem per IPC real? Per IPC real hauria d'entendre's el que ha pujat la cistella de la compra al llarg d'un any natural. Una altra cosa és com calcula el govern la cistella de la compra, quins productes s'hi inclouen, quins es consideren amb més i amb menys valor dins d'aquesta cistella. Però, per a una família, l'IPC real és el que es gasta per a viure actualment respecte al que es gastava l'any anterior, fent-ho en les mateixes o condicions semblants.

Un exemple per entendre'ns millor: fer com aquell que va trobar uns tiquets de compra d'aliments de l'any 2021, en dos supermercats, i se'n va anar als mateixos en aquests moments, va comprar els mateixos productes i les mateixes quantitats, i va observar que hi havia força diferències, que poden anar des d'un 28 a un 40% respecte al d'anys anteriors. Aquest és el clar reflex del que és en realitat l'IPC.

1. A CGT exigim la immediata pujada de les pensions mínimes per garantir que no hi hagi pensionistes que estan per sota

del llindar de la pobresa. El 60,2% de les pensionistes a Espanya no arriben a 1.000 euros al mes. Exigim que la pensió mínima es situï en 1200 €.

2. Acabar amb la bretxa de gènere en salaris i pensions. Les dones, que han treballat i continuen treballant, tenen moltes llacunes de cotització per parts, embarassos complicats i pèrdues d'ocupacions perquè les empreses no volen que la gent agafi cap baixa laboral. Per aquests motius les dones eren i són les més afectades.

3. Rebutgem la proposta del govern, presentada pel ministre Escrivá, perquè agreujarà aquesta bretxa, en augmentar els anys per al càlcul de les futures pensions; i perquè l'allargament de l'edat de jubilació suposa continuar ocupant llocs de treball que han de ser per a la joventut, ja que amb aquesta mesura —i la no reducció de la jornada laboral— el que s'està fent és crear major competitivitat pels llocs de treball, qüestió que aprofiten els empresaris per fer xantatge amb les rebaixes de salaris i drets laborals.

4. Rebutgem les penalitzacions en pensions anticipades a persones que tenen més de 40 anys cotitzats, així com de totes aquelles persones amb més de 60 anys d'edat que es quedin a l'atur per tancaments d'empreses o expedients d'ocupació, i es vegin obligades a acollir-se a la jubilació anticipada per sobreviure.

5. Exigim que, immediatament i amb garanties, es realitzi l'Auditoria de la Seguretat Social recollida en la Llei 21/2021, perquè estem convençudes que ens donarà la raó i certificarà que el sistema és sostenible, no es justifiquen les retallades, i que es compleixin els articles 41 i 50 de la Constitució que certifiquen que la jubilació és un dret i que ha de pagar-se.

6. Exigim la derogació de les reformes de pensions de 2011, 2013, 2021, 2022 i 2023, rebutjant de ple la promoció de plans de pensions privats d'ocupació (Llei 12/2022) amb recursos de la Seguretat Social, perquè aquestes reformes el que han fet és allargar cada vegada més l'edat de jubilació, així com els anys necessaris per al càlcul de la base reguladora.

7. Rebutgem la descapitalització de la Seguretat Social, ja que estan liquidant els seus actius (propietat de tots/es les treballadores)

com a part del procés encobert de privatització, que inclou l'“Agència de la Seguretat Social” que proposa crear el Govern.

8. Així mateix, rebutgem l'augment dels anys per al càlcul de la base reguladora de la pensió, que només té per objectiu reduir les pensions futures, i exigim tornar al període de càlcul de 15 anys anterior a la reforma de 2011.

Ara toca recuperar el poder adquisitiu de salaris i pensions, restablint la paga compensatòria corresponent, i tot i que gràcies a les mobilitzacions estem aconseguint que es revaloritzin les pensions un 8,5% per al 2023, qüestió que malauradament no s'ha fet amb els salaris, i que, malgrat això, s'ha produït una pèrdua major del 7% del poder adquisitiu des de l'entrada en vigor de la Llei 21/2021 (anys 2021 i 2022), amb l'IPC mig de 2022 i les enormes pujades dels productes de primera necessitat, a més de l'acumulat d'anys anteriors.

Per aconseguir-ho ens toca ara ampliar les mobilitzacions, no només per les pensions i els salaris, sinó per tots els drets laborals i socials que estem perdent; per la Sanitat pública, que l'estan privatitzant a marxes forçades, i per tots els Serveis Públics que exigim per a sobreviure.

Hem de dur a terme campanyes de sensibilització. Explicarem al conjunt de la nostra afiliació i a la societat que la Seguretat Social és de les persones treballadores; que el nostre Sistema Públic de Pensions (SPP) és un sistema de repartiment que es manté sobre la base de les cotitzacions dels i les treballadores; que les pensions són salari diferit; que el SPP és sostenible i que és obligació de l'Estat fer que sigui així, aportant els fons que siguin necessaris, enlloc de préstecs com a mesura fraudulenta per a acabar amb ell.

Treballadores i treballadors en actiu, persones pensionistes, homes i dones, joves i menys joves, tenim les mateixes reivindicacions urgents: recuperar el poder adquisitiu dels salaris i les pensions i impulsar i desenvolupar els serveis i les polítiques públiques que garanteixin mitjançant un repartiment equitatiu de la riquesa, l'accés a una vida digna de ser viscuda.

**GOVERN QUI GOVERNII,
LES PENSIONS, ELS SALARIS I
ELS DRETS ES DEFENSEN!**

TROBADA DE PLATAFORMES DE PENSIONISTES I SINDICATS

Els dies 23 i 24 de maig ha tingut lloc una Trobada de Plataformes de Pensionistes i sindicats, a Bilbao. Amb el lema "Per una Europa social dels Pobles. Pensions públiques dignes i suficients", les plataformes i moviments de pensionistes de diferents Pobles i Comunitats de l'Estat espanyol van organitzar aquesta trobada on vam ser convidats diferents sindicats combatius.

Rosalía Molina

Representant de CGT a la trobada

En l'actual context econòmic, social i polític es considera d'especial rellevància donar una resposta compartida a nivell europeu als continus atacs als salaris, pensions i condicions de vida i treball. En aquest sentit, els objectius de la trobada van ser:

- Compartir un diagnòstic respecte als persistents atacs contra els sistemes públics de pensions des dels governs d'Estats membres de la UE.
- Proposar possibles objectius compartits per acabar amb les polítiques de retallades i coordinar dinàmiques puntuals reivindicatives i de mobilització.

Es va valorar com molt important la participació del moviment sindical, i hi vam estar representades totes les organitzacions sindicals de classe més representatives. CGT va ser convidada a la Trobada i hi vam participar plantejant la nostra taula reivindicativa i la nostra posició acordada al Congrés de Saragossa (juny 2022). A més, van participar altres sindicats expressant les seves reivindicacions i plataformes reivindicatives: CNT; Intersindical (Catalunya); Intersindical valenciana; els sindicats bascos ELA i LAB; i els Sindicats Internacionals CNT-F i Solidaires de França, LAB d'Iparralde, i la Federació Alemanya de Sindicats.

Va haver-hi diferents ponències explicant el paper de la UE en el sistema públic de pensions, plantejant un diagnòstic bàsic

del model de pensions, i es va exposar la situació d'altres països europeus.

A continuació es van explicar i valorar iniciatives de lluita en diferents territoris, així com de pobles europeus. Es van presentar grups de treball de dones pensionistes en les plataformes i es va continuar plantejant la lluita per eradicar la bretxa de gènere. També es va debatre sobre iniciatives a desenvolupar a partir d'ara i es va treballar un document-manifest conjunt de totes les organitzacions buscant la unitat d'acció, que es va plantejar al plenari i es va consensuar en la 2a jornada.

A més, es va veure la necessitat i la importància de treballar en la unitat, i es van plantejar convocatòries conjuntes per aconseguir tornar a omplir les places i carrers amb les nostres reivindicacions. En aquest sentit i per donar major força unitària a la defensa de totes aquestes demandes, les organitzacions participants, compromeses en la defensa de les pensions, fan una crida a realitzar una mobilització a l'uníson en el conjunt dels pobles de la Unió Europea. La data i el contingut es concretaran en els propers mesos.

Com a valoració general, es va consensuar que **s'ha fet un pas més en la unitat d'acció en el moviment pensionista**, es va valorar molt positivament la trobada, i es va fer pública la determinació de fer front de manera compartida a les reformes dels sistemes de pensions que s'estan imposant tant des de les directives i recomanacions de la Comissió Europea com des dels Estats. La reivindicació d'igual treball igual salari és fonamental per a acabar amb la bretxa salarial i de pensions.

Es va fer incidència en què el moviment pensionista i el moviment sindical han de convergir i mobilitzar-nos conjuntament; els sindicats formen part de la classe obrera i, per tant, formen part del moviment pensionista.

La nostra valoració de la Trobada és molt positiva pels debats tan interessants i participatius, els plantejaments, la qualitat de les ponències i les reivindicacions de les diferents plataformes i dels sindicats presents, que vam ser aplaudits per la nostra presència i participació en les convocatòries sobre la lluita per les Pensions.

Com a CGT hauríem de continuar debatent i aprofundint en les nostres reivindicacions i portar a tota l'Organització les lluites pensionistes.

COMUNICAT-MANIFEST:

El citat acord final proposa un quadre de demandes concretes com la millora dels sistemes públics de pensions, l'augment de les taxes de reemplaçament entre salari i pensió especialment dels salaris més baixos, la derogació dels aspectes regressius de determinades reformes, la demanda d'un programa efectiu per a derogar la bretxa de gènere i l'accés a pensions decents a les persones que no tenen la nacionalitat de cap Estat membre de la Unió Europea.

Es recullen, també: la inclusió com a dret fonamental, en la Carta dels Drets Fonamentals de la UE, de les pensions públiques de repartiment; la incorporació en la Carta Social Europea revisada (CSEr) del dret a una pensió pública mínima amb els criteris de suficiència marcats per al SMI i l'obligatorietat per als Estats del compliment del que s'estableix en l'art. 12 de la CSEr de 1996 respecte a "mantenir el règim de Seguretat Social a un nivell satisfactori". A més, es planteja la derogació del Reglament europeu 2019/1338 que regula els Plans Europeus de Pensions Individuals Privades (PEPP), per desenvolupar els quals la Comissió Europea ha proposat que els Estats els apliquin el mateix tracte fiscal que als productes estatals ja existents, encara que els PEPP no compleixin els criteris estatals de desgravació fiscal.

En aquest sentit i per a donar major força unitària a la defensa de totes aquestes demandes, les organitzacions participants fan una crida a realitzar una mobilització compartida en el conjunt dels pobles de la Unió Europea, la data i el contingut de la qual es concretarà en els propers mesos.

Aquestes demandes seran presentades al Parlament Europeu, a la Comissió i als diferents parlaments dels Estats europeus per al seu compliment efectiu. És una acció necessària, encara que es tinguin dubtes més que fundades sobre que les institucions europees i dels propis Estats vagin a adoptar mesures per al seu compliment real.

NO ESTEM SOLES

Nosaltres ens creiem #MeToo

Rosalía Molina
Dones Llibertàries

Donar veu, denunciar i alertar sobre el fil invisible de la violència masclista i de la cultura de la violació, concretament sobre el cas de la Manada —i moltes altres més— és el que se'ns mostra i ens fa reflexionar en dos muntatges escènics: la pel·lícula *No estás sola* i l'obra de teatre *Jauría*.

En aquestes dues obres s'hi exposen, gradualment, les costures del masclisme en la justícia, els mitjans i la societat, i es mostra com un moviment va canviar la manera en què un país afronta la violència sexual avui dia.

El millor de les dues obres, a més de la claredat i precisió de la seva narració, passa per com s'exposa el context i la història de la violència masclista. La denúncia dels fets es fa de manera molt curosa, respectuosa i sensible, sense “revictimitzar” les víctimes, explicitant els fets, les sessions del judici, les crítiques i el ressò social, i es fa palès els muntatges mediàtics, explicitant situacions tant a favor com de rebuig a la sentència.

Tant o més important a la tasca de denúncia tant de la pel·lícula com de l'obra de teatre és la immensa tasca pedagògica que s'està duent a terme, tant en els centres educatius com amb el públic, per donar visibilitat, mostrar i alertar sobre la cultura de la violació a la nostra societat, amb xerrades i debats on els mateixos actors de l'obra conversen amb les espectadores després de cada passi.

La lluita contra la Manada és una colpidora deconstrucció d'un cas que va generar el primer #MeToo espanyol i que va ressonar per tota Amèrica Llatina.

■ No estás sola

La pel·lícula dirigida pels cineastes Almudena Carracedo i Robert Bahar, autors de *El silencio de los otros*, és un documental que col·loca les peces d'un relat contaminat pel sensacionalisme. Per dur-lo a terme es van realitzar més de seixanta hores d'entrevistes, cinquanta hores de material visual original, i prop de mil hores d'arxiu. El llargmetratge exposa els errors del sistema judicial, els mitjans de comunicació i la societat en el seu tractament sobre la violència sexual.

Amb el punt de partida de l'agressió sexual que sofreix una jove en els *Santfermins* del 2016 per part de cinc homes que s'autodenominen “La Manada”, a poc a poc la pel·lícula va entreteixint aquesta i dues històries més, i llançant llum sobre la violèn-

cia sexual que viuen les dones diàriament fins a arribar al #MeToo espanyol: moment en el qual un milió de dones i joves prenen els carrers al crit de «No és abús, és violació», «No estàs sola», «Només sí és sí», «Germana, jo sí que et crec», fonamental perquè les víctimes s'atrevisin a denunciar, facilitant que aquest cas es convertís en el catalitzador del primer moviment #MeToo espanyol utilitzant en xarxes socials l'etiqueta #Cuéntalo.

Aquestes manifestacions en diversos llocs d'Espanya i de diversos països d'Amèrica Llatina, van culminar en unes mobilitzacions feministes massives el 2018 i en un canvi de legislació que posava el focus en el consentiment sexual, passant de la idea de «No és no» a «Només sí és sí», articulada en la Llei orgànica de Garantia Integral de la Llibertat Sexual de 2022 impulsada pel Ministeri d'Igualtat.

El documental també abasta l'agressió a Pozoblanco, comesa per quatre dels mateixos acusats, i l'assassinat de Nagore Laffage el 2008, la qual cosa permet veure una evolució sobre la percepció dels diferents casos en la societat espanyola.

La lluita contra la Manada és una colpidora deconstrucció d'un cas que va generar el primer #MeToo espanyol

■ Jauría

Per altra banda, i partint del mateix fet, s'està representant l'obra de teatre *Jauría*, la reconstrucció emocional del judici de ‘La Manada’.

El seu director, Jordi Casanovas, ja va transcriure *Jauría* al caliu dels fets, l'any 2019. Però passats cinc anys, era lògic que es fessin alguns canvis. El més evident: incloure la sentència amb els resultats finals; també l'aposta ideològica del dramaturg i el director, que ens donen una interessant mesura, social i teatral, del que hem canviat des de la primera Manada. See senten també nous clams dels acusats contra la violació i la pederàstia. L'obra

accentua molt hàbilment una clau de la cultura de la violació: els cinc delinqüents no tenen consciència d'haver delinquit. I el que és pitjor: podem arribar a empatitzar amb ells, encara que sigui durant una frase. L'obra subratlla una proximitat que ens fa incòmodes; el record que ningú es considera violador en una societat on, no obstant, no deixa d'haver-hi violacions.

Un cas que remou de nou el concepte de masculinitat i la seva relació amb el sexe a la nostra societat.

És una obra a partir de les transcripcions reals del judici realitzat a la Manada, construït amb fragments de les declaracions dels acusats i la denunciants publicades en diversos mitjans de comunicació. Una ficció documental a partir d'un material molt real, massa real.

El Cas de la Manada és gran història recent del nostre país, que va dividir un país envers la cultura de la violació —és a dir, l'agressió sexual de tota la vida, socialment acceptada, ignorada, minimitzada o qüestionada— i la cultura del consentiment —és a dir, el crit indignat de «només sí és sí»—.

Jauría parla d'això. No tant de dades, noms i dates, de versions i contraversions, com de les dues cosmovisions que hi ha darrere. Ni es ni pot, ni vol ser una obra neutra. És obertament favorable a la víctima. Però obre una polèmica descarada entre dos conceptes incompatibles de 'passar-ho bé'. Amb un judici que marca un abans i un després, i que ha inspirat una nova Llei de Llibertat Sexual, canvis en el Codi Penal, a partir dels debats entre el «no és no» i el «només sí és sí».

ÉS IMPRESCINDIBLE VEURE LA PEL·LÍCULA I L'OBRA DE TEATRE! ■

MAL D'ESCOLA

L'atenció creadora

Adriana Rubio Amo

D El concepte *d'atenció creadora* és de Simone Weil. Sembla una contradicció apel·lar a aquest concepte a finals de juny (que és quan escric aquestes paraules). Segurament sortiran publicades a l'estiu i quasi no recordaré les nostres dificultats per estar atentes i *ser creadores* al juny.

Ara, però, aquest concepte em sembla tant preciós com llunyà. Al *Mal d'Escola* acostumem a parlar del temps, una vegada i una altra. Bàsicament, perquè l'atenció és la consciència plena del temps present, un estat d'escolta i receptivitat que és condició de possibilitat per a la creació.

Poder estar a classe des d'aquest lloc receptiu és un art que no sempre és fàcil d'aconseguir. Sobretot a final de curs on s'acumulen tantes i tantes coses pendents, coses a fer i a resoldre. S'afegeixen rutines i inèrcies que dificulten els espais en blanc, tan necessaris per poder pensar, estar atentes i ser capaces d'escoltar.

L'atenció és la consciència plena del temps present, un estat d'escolta i receptivitat que és condició de possibilitat per a la creació

Diu Weil que *"l'atenció és una forma d'amor"*. Com és de preuat el temps de l'atenció! Tan preuat que el capitalisme salvatge l'ha convertit en moneda de can-

vi i font de riquesa. Com més atenció es rapti, més grans són els guanys. Una mica com els homes de negre de Momo, ells robaven temps, i ara que ja no ens en queda de temps, ens roben l'atenció.

Atendre és una forma de resistir. Parar s'ha convertit en un acte de resistència política

Atendre és una forma de resistir. Parar s'ha convertit en un acte de resistència política. Quedar amb les amigues, parar-se a olorar, mirar-se als ulls, acariciar la mà, posar-se davant de l'altre i sentir-se. Estar allà, uns segons. Deixar les corredures, els *hauríem*, els futurs i els passats, estar present, mirar els infants, compartir l'espai i el temps. Gaudir d'una feina que és un regal. Compartir amb els altres un espai d'atenció creadora. Co-creem el món, el construïm amb les altres. Ara mateix. Ho estem fent. Tu que em llegeixes i jo que t'escric. Aquest és el nostre món. Ara.

La responsabilitat és gran i el marge de decisió també. *Cultivar l'atenció creadora* és condició de possibilitat d'un present millor?

Sé que durant l'estiu això serà més senzill. I, en contra del que he dit fins ara, no paro de pensar com és de necessari, per totes, que arribi ja l'estiu i poder aturar les inèrcies i les presses. Per, proposar-me de nou, una vegada i una altra, un curs vinent amb més espais de resistència creadora, *buits que escoltin* per co-crear, juntes, un present més amable. ■

CULTURA

Participación de mujeres en el movimiento sindical, análisis desde la perspectiva de los recursos de poder

Eva Bermúdez Figueroa i Beltrán Roca Martínez
Ed. Piedra Papel Libros

Laura Gené i Sanz

A partir d'entrevistes a dones de tot l'espectre sindical, de diferents edats i períodes històrics, Bermúdez Figueroa i Roca Martínez recullen dades sobre com és la participació de les dones (cis) dins la vida sindical, entrant en detall al voltant dels entrebancs que es troben per participar-ne activament.

Analitzen els resultats d'acord amb la teoria de la interseccionalitat i la triple jornada (feina, cures i sindicat). Les conclusions que n'extreuen ens deixen molta feina a fer. Començant per la necessitat de (seguir) integrant l'esfera privada i, per tant, de conciliació, al dia a dia de l'activitat sindical.

Però també va més enllà de tasques concretes o mesures que ja s'intenten implementar des dels sindicats combatius. Planteja una anàlisi més profunda sobre on està el poder dins els sindicats; qui l'ostenta i sobretot teoritza per què. Partint de quin ha estat l'estereotip de sindicalista fins ara, revisa com afecta aquest imaginari col·lectiu en les organitzacions sindicals i a qui legitima per ostentar el poder intern, formal i informal. Aquest estereotip no és cap sorpresa: Home cis blanc heterosexual i, en aquest cas, treballador de coll blau. Les feines feminitzades, majoritàriament de cures i amb jor-

nades parcials, queden lluny en aquesta definició. Ara bé, les autores també plantegen des del vessant teòric: com revertim aquestes desigualtats quan la naturalesa del camp de batalla, les relacions laborals, és en si mateix una pugna pel poder? En les entrevistes es destaca la impossibilitat de conciliació, el fet que les dones sindicalistes (entrevistades) no arriben a tot, viuen amb la sensació constant d'estar a punt de desbordar-se i com l'autoexigència i la culpa són el comú denominador de les militants de tot l'espectre sindical. També és preocupant com sense excepció posen sobre la taula la criança com un dels grans hàndicaps per mantenir la seva tasca sindical. També subratllen com costa que altres companyes assumeixin tasques de representació sindical, sigui amb responsabilitats dins del sindicat o com a delegades. De fet, apunten com en alguns sindicats les llistes paritàries han alimentat certs discursos que les dones en els llocs de poder són per quota i no per mèrits propis, idea que encara fa créixer més la síndrome d'impostores mentre frena el seu empoderament davant la patronal. Algunes d'elles expliquen en primera persona quines estratègies han sigut útils per revertir, o esquivar, aquests obstacles. Us deixo aquesta informació pendent per quan tingueu el llibre.

El Caso Scala y otras leyendas del anarcosindicalismo durante la Transición

Héctor A. González Pérez
2023
Ed. Catarata

Redacció

Quan pensem en els anys gloriosos de l'anarcosindicalisme solem recordar el primer terç del segle passat, amb la organització de la

CNT la dècada de 1910, el Congrés de Sants, la Canadenca, la força de l'anarcosindicalisme dels anys trenta, el moment esplendorós de la revolució de 1936. I a aquest passat, tot i que menys, sovint hi afegim un moment dolç per l'anarcosindicalisme i el moviment llibertari els anys de la Transició. Aquells anys, diem, es va viure un gran auge llibertari, i la CNT va ser una força que feia tremolar el poder, que aquells anys mudava de pell. Ho va dir el mateix Martín Villa: el que calia témer no era ETA, sinó l'anarcosindicalisme. Les Jornades Llibertàries al Park Güell o el míting de Montjuïc són esdeveniments coneguts per tothom, representatius d'aquesta massiva mobilització del món llibertari; la vaga de gasolineres o a Roca en són altres exemples. Aquella onada, aquell tsunami, va ser aturat per la mà fosca de l'estat: el Cas Scala és en boca de tothom quan parlem de la Transició. Un muntatge policial i mediàtic que va buidar els sindicats de la CNT i van ser un cop fort, fatal, contra l'anarcosindicalisme. Després, ja en retrocés, vindria l'escissió que portaria a la llarga a l'existència de CGT i CNT; una escissió causada per la voluntat d'alguns militants i sindicats de participar en eleccions sindicals.

Aquella onada, aquell tsunami, va ser aturat per la mà fosca de l'estat: el Cas Scala

I així va ser. O no. Aquesta parrafada la podríem haver escrit abans de llegir el llibre, això hauríem respost si ens haguessin preguntat sobre l'anarcosindicalisme en la Transició. Però potser la resposta no és tan evident ni senzilla. Potser totes aquestes veritats són plenes d'imprecisions; potser no són tan veritat, potser no se sostenen si filem prim i hi posem la lupa crítica de la història. Potser tenen molt de memòria construïda. Construïda per qui? Quan? Per què?

Aquest excel·lent llibre de l'Héctor A. González Pérez tracta d'això. Posa la lupa en la història de l'anarcosindicalisme en la transició i en la inconsistència de certs relats. I intenta respondre a aquestes preguntes de qui, quan i per què van anar bastint aquesta memòria hegemònica de l'anarcosindicalisme en la Transició.

Una història de la Transició que cal conèixer; perquè cal conèixer-nos i assumir-nos tal com som i com vam ser, afrontant les nostres febleses i errors. I a partir d'aquí construir.

Suzanne Valadon, una artista lliure al París de la Belle époque

Redacció

El Museu Nacional d'Art de Catalunya (a Montjuïc, Barcelona) acull fins l'1 de setembre l'exposició *Suzanne Valadon, una epopeia moderna*, organitzada en col·laboració amb el Centre Pompidou-Metz i el Musée d'Art de Nantes. Una exposició que us obrirà els ulls a la bohèmia del Montmartre del *fin de siècle* i de la *belle époque*, des de la mirada d'una dona de classe baixa que va arribar a ser una gran artista del seu temps.

Nascuda Marie-Clémentine Valadon (1865-1938), filla de mare soltera, ella mateixa fou mare soltera de ben joveneta.

Autodidacta, va forjar-se un esdevenidor d'emancipació artística, des dels tallers dels més reconeguts pintors del moment —de Toulouse-Lautrec a Renoir, entre molts altres—, on feia de model, fins prendre els pinzells ella mateixa amb el nom de Suzanne per plasmar una obra singular que escapa a tot corrent artístic.

Valadon va ser una dona lliure, una pionera. Una dona de caràcter fort, que va maldar per ser artista i ho va aconseguir en un entorn del tot masculí, i en el context més difícil, el cosmopolita Montmartre on van viure i treballar els més grans artistes de la modernitat.

HUMOR

EFA

Listocomics.com

Roger Peláez

EN LES MEVES SABATES

Roger Gras

✦ PAYASOS EN REBELDÍA

L'Iván Prado, és un pallaso. En el millor sentit de la paraula. Ens parla del col·lectiu "Pallassos en rebel·lia" i del conflicte arabo-israelià. I de riure quan la situació fa plorar.

Sóc portaveu internacional de «Pallassos en rebel·lia», un col·lectiu de gent del clown, circ, música i de les arts que treballem en aquells llocs on la humanitat es juga el seu futur. Posant el nostre cos i la nostra feina al servei de persones o pobles que estan lluitant contra el sistema global de terror i que estan construint un model d'alternativa a aquest sistema depredador de capitalisme ferotge en què vivim.

En quantes ocasions has viatjat a la franja de Gaza?

A Gaza hi he estat tres vegades. Durant la II^a intifada fa 20 anys i dues vegades més. Hi hem fet actuacions de circ i de clown, i tallers a les escoles de circ que hi ha allà. Hi col·laborem fent tallers per col·lectius de dones, nens i nenes, i donant suport material a "Gaza Star Circus School".

I qui són els vostres interlocutors allà?

Entitats locals, centres culturals o col·lectius més amplis de defensa de les refugiades. Entitats que tenen una trajectòria en contra de l'ocupació, posant-nos al servei de les seves necessitats.

Quins canvis has pogut observar a la població de la Franja des de la vostra primera estada fins la darrera?

En la primera visita el 2002/2003, vivien en una si-

tuació d'agressió permanent, amb bombardejos i baralles entre la població i els soldats israelians. Amb una actitud molt marcada de resistència i orgull. En anys posteriors ja no existien els assentaments, i les activitats a la Franja es veien condicionades pel govern de Hamàs. Les diferències que vam veure van ser que no hi havia una intervenció directa del govern israelià a la vida

Tot allò que sigui denunciar, pressionar el nostre govern, difondre i fer mostres visibles de solidaritat són coses que donen força als palestins i les palestines

quotidiana, però sí que hi havia una situació d'opressió, d'escassetat de coses bàsiques i talls freqüents de l'electricitat. Entre la primera i la segona visita vam veure un poble que intentava sobreviure a l'ocu-

pació en unes condicions aberrants quant a les necessitats bàsiques. Sentíem i vam veure molta resistència i anhel de viure en una Palestina lliure. Fins i tot vam conèixer moltes persones que volien continuar vivint a Gaza encara que tinguessin la possibilitat de sortir-ne. Vam veure molt d'orgull i molta identitat, i moltes ganes de seguir a la seva terra; amb molta creativitat i generositat respecte a les persones que veníem de fora; i molta potència per crear projectes i resistir des de la cultura.

Què podem fer des d'aquí, més enllà d'una manifestació o concentració rebutjant el genocidi televisat que s'està esdevenint a Gaza?

És la gran pregunta històrica. Hi ha milers de coses que podem fer. El nivell d'efectivitat depèn de la capacitat d'organitzar-nos i mobilitzar-nos en col·lectiu. Qualsevol iniciativa que serveixi a favor de la Humanitat, de la llibertat i l'esperança a favor del poble palestí a Gaza, Cisjordània, a la Palestina històrica, i als camps de refugiats del Líban, serveix. Hi ha moltes possibilitats creatives a desenvolupar. Nosaltres ens dediquem a la denúncia i a generar espais artístics perquè els mateixos artistes puguin expressar la seva solidaritat amb el poble palestí i la seva condemna absoluta a aquest genocidi televisat. Es poden fer tantes coses com éssers humans hi ha. Tot allò que sigui denunciar, pressionar el nostre govern,

difondre i fer mostres visibles de solidaritat són coses que donen força als palestins i les palestines.

Sents que a Palestina i Europa hi ha una ruptura entre la població i els governs en com es narra i sent el que està passant a Gaza?

És un fet secular. En tot cas, al poble palestí hi ha molta desafecció latent i molta crítica amb els seus propis governs. A l'estat espanyol som absolutament crítics amb l'estat, amb el govern i amb la Unió Europea. Aquesta desafecció s'haurà de convertir en un crit col·lectiu als carrers, a les urnes, als espais mediàtics, a les universitats, als fòrums socials. Forçant que els aparells institucionals representin la ciutadania i no els interessos de l'economia, la geopolítica, la macroeconomia o les multinacionals.

En tot cas, és molt important recordar que l'engrnatge institucional de l'estat espanyol i de la Unió Europea a tots nivells està molt connectat amb el sistema de neteja ètnica i apartheid que aplica Israel als territoris ocupats i la franja de Gaza. Tenim una responsabilitat política, econòmica, militar i de relat amb el poble palestí. Aquesta responsabilitat serà jutjada per la Història. És vital, avui més que mai, activar qualsevol eina ciutadana per denunciar i exigir que cessi immediatament el genocidi que es viu a Gaza, que ja té 75 anys d'Història.